

www.kostrena.hr

Poštarnina plaćena kod pošte 51221 Kostrena

Naša

KOSTRENA

GLASILO OPĆINE KOSTRENA ■ GODINA XVIII ■ BROJ 68 ■ PROSINAC 2012.

*Kretanje Božić i
Nova godina*

ISSN 1332-3333

Katedra Čakavskog sabora

Čino izložba vratila je dah prošlosti

Pozdravni govor načelnika Miroslava Ujani

Katedra Čakavskog sabora Kostrene proslavila je 8. studenog značajan jubilej, desetljeće i pol djelovanja. Na velikoj svečanosti u Narodnoj čitaonici u Svetoj Luciji vraćeno je vrijeme unazad, prisutni su se podsjetili na svih 15 godina Katedrine aktivnosti. Djelić atmosfere prenosimo na ovoj stranici...

"Treće poluvrijeme" u hru u Čitaonici

Film o 15 godina Katedre

15 let...

Zajedno uz slavjenu ču tortu

Brojna izdanja Katedre na jedinstvenom mjestu

OPĆINA KOSTRENA

NAŠA KOSTRENA, Glasilo Općine Kostrena,
51221 Kostrena, Sv. Lucija 38, tel.: (051)
209-000, fax 289-400, žiro račun: 2402006-
1853800000

Za izdavača: Miroslav Ujan, glavni urednik: Boris Perović, pomoćnica glavnog urednika: Borica Rejčac, grafički urednik: Mladen Šepanović, fotografije: Damir Škomić, arhiv Općine Kostrena, korektura: Slavica Bakić, grafička priprema: studija smart69, tisak: Printera grupa.

List izlazi tromjesečno. Rukopise i materijale ne vraćamo.

Naklada: 1.500 primjeraka.

OGLAŠAVANJE U NAŠOJ KOSTRENI

cijela stranica: 900 kuna
pola stranice: 500 kuna
četvrtina stranice: 250 kuna
osmina stranice: 130 kuna

Svi zainteresirani za oglašavanje mogu se javiti na broj telefona 209-041 ili faks 289-400, odnosno kontaktirati Općinu Kostrena putem e-maila: opcina-kostrena@ri.t-com.hr

Uvodna riječ urednika

Štednja

Bojim se da ćemo u sljedećoj godini morati podnijeti teret krize, rekao je općinski načelnik na svečane sjednice Općinskog vijeća i najavio 2013. leto ko će bit teže od ovoga. Vidi se to i po općinskom proračunu ki je smanjen u odnosu na ovo leto, iznosit će samo 42 milijuna kun, ma ta štednja je samo posljedica situacije va države. Puno stavki va proračunu bit će smanjeno, ma investicije moraju poč naprvo. Neke od njih su nastavak gradnje vodovoda i kanalizacije, ali i proširenje groblja va Svetoj Barbari, o čemu pišemo va ovomu broju.

Svečana sjednica je vavek prilika za rekapitulaciju leta ko pasiva i za nagrađivanje onih ki su to najviše zaslužili. Za njih je to bila prava svečanost, a posebno za Katju Šepić Usmiani, pjesnikinju ka je dobila nagradu za životno djelo. Gospa Katja je i članica Katedre Čakavskog sabora ka je isto tako kraj leta dočekala va svečarsken raspoloženju, imela je velu proslavu petnajstoga rođendana, a i Općina ju je nagrađila godišnjim priznanjen. S ten povodom povedali smo s predsjednicom Katedre Anđelkom Rasol, ka se jedino žali da je premalo mladeh ki bi se pridružili va aktivnosti Katedre. Godišnju nagradu zaslužila je i kostrenska škola, vavek puna aktivnosti i zanimljivosti. Kostrena je posebna i po otkrićima va njoj, pa su tako va Urinjskoj špilji našli novu vrstu minijaturnog raka, a na Solinu se nastavljaju iskopi antičkih zidina. Kostrena danas poznata je i po svoje industrije, Ina ne da mira ljudima ki još žive va Svete Barbare, ma i onimi ki su puno dalje od rafinerije, ma ju osjete kađ se dogodi kakov ekološki incident. Ima i lipih stvari va Kostrene od zagađenja, jedna od njih je sport, a tu se ističe Galebov jedriličar Frane Grego, ki je jedini državni prvak va klubu ovo leto.

Kad se drugi put budemo čitali, bit će već proliće i vrime pred lokalni izbori, do onda vas pozdravljamo i želimo ugodno čitanje! I sretan Božić i novo leto!

Vaš glavni urednik, Boris Perović

U OVOM BROJU:

Općinsko vijeće..... 5

6

Ekološki incident u Ini

Nova mrtvačnica u Svetoj Barbari 8

Svečana sjednica Općinskog vijeća 9

10

Nagrada za životno djelo Katji Šepić Usmiani

Anđelka Rasol, predsjednica Čakavske katedre 12

Nalazište na Solinu 14

Račić iz Urinjske špilje 16

Budimir Jurković, kapetan duge plovidbe .. 18

Dječji vrtić Zlatna ribica 21

22

Godišnja općinska nagrada OŠ Kostrena

Jesen u Kostreni 25

Slike Ivana Penzeša Nadalova u New Yorku 27

Frane Grego, državni prvak u jedrenju 29

31

Memorijal Milana Perovića

Braća Paškvan iz uvale nezaborava 32

VAŽNIJI TELEFONSKI BROJEVI

OPĆINA KOSTRENA

Centrala	209-000
Pročelnik Upravnog odjela za opću upravu i društvene djelatnosti	209-010
Pročelnik Upravnog odjela za financije i upravljanje imovinom	209-020
Pročelnik Upravnog odjela za komunalnu djelatnost, gospodarstvo, održivi razvoj i prostorno planiranje	209-042
Komunalni redar	209-051
e-mail: opcina-kostrena@ri.t-com.hr web: www.kostrena.hr	
Radno vrijeme sa strankama: ponedjeljkom, srijedom i petkom od 9 do 12 sati, utorkom od 13 do 17 sati, četvrtkom se stranke ne primaju.	
Ambulanta Doma zdravlja	288-011 287-133
Dječji vrtić "Zlatna ribica"	289-573 289-574
Škola Kostrena	289-768
Dobrovoljno vatrogasno društvo Kostrena	289-508 287-176
Narodna knjižnica Kostrena	289-578
Radno vrijeme: ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 14 sati, utorkom i četvrtkom od 14 do 19 sati, svake druge i četvrte subote u mjesecu od 8 do 12 sati.	
Komunalno društvo Kostrena - Upravljanje grobljima, naplata parkirališnih prostora, dimnjačarski poslovi i čišćenje javnih površina i groblja	289-568 289-569 289-570
Radno vrijeme sa strankama: utorkom od 15 do 17 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 12 do 15 sati, ponedjeljkom se stranke ne primaju.	
Ljekarna "Smeraldo"	288-954
Radno vrijeme: radnim danom od 8 do 20.30 sati, subotom od 8 do 14 sati.	

Sportska dvorana Kostrena	287-501
Pošta	289-154
Radno vrijeme: radnim danom od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 13 sati.	
Turistički ured TZO Kostrena	289-207
Župni ured	289-218
INA benzinska postaja	287-196

KOMUNALNO - INFORMACIJE

Odvoz komunalnog otpada, postavljanje baja, skupljanje krupnog otpada interventnim vozilom

KD Čistoća d.o.o., Dolac 14, Rijeka, tel. **226-077**

Usluge interventnog vozila (grafjera)

Prva tri utorka svakog mjeseca.

Mještani koriste uslugu na način da se pravovremeno jave komunalnom redaru Općine Kostrena (tel. **209-051**) i dogovore termin, poziciju, vrstu i količinu krupnog otpada koji žele zbrinuti.

Usluga odvoza i zbrinjavanja kućnog otpada (pražnjenje kontejnera)

Utorkom, četvrtkom i subotom prazne se kontejneri i odvozi komunalni otpad sa svih pozicija na kojima su postavljene posude.

Bilo kakav prigovor vezan za gore opisanu uslugu, kao i potrebu za eventualnim povećanjem broja kontejnera na pojedinim lokacijama prijavljuju se komunalnom redaru.

Pometanje i strojno čišćenje javno-prometnih površina i pješačkih zona čini se prema Programu za tekuću godinu

Ukop pokojnika

KD Kostrena d.o.o., Žuknica 1B, dežurni djelatnik tel. **099/263-2716**

Svakodnevno dežurstvo 0-24 sata

Dimnjačarski poslovi

Negro-usluge d.o.o., Kalina 11, Rijeka, tel. **459-170, 091/762-4709**

Djelatnost se obavlja prema redovnom planu čišćenja ili nakon izravne komunikacije s poduzećem Negro-usluge

Dezinsekcija, deratizacija i dezinfekcija (DDD)

Dezinsekcija d.o.o., Brajšina 13, Rijeka, tel. **506-920**

Dva puta godišnje (proljeće i jesen) obavlja se prema Programu sustavna DDD, a pod nadzorom Zavoda za javno zdravstvo PGŽ.

Prilikom obavljanja DDD stanovništvo se obavještava putem javnog glasila (Novi list) i objavom putem Radio Rijeke (tijekom emitiranja izvješća Centra za obavješćivanje)

Crpljenje septičkih jama

IND-EKO d.o.o., Korzo 40, Rijeka, tel. **336-093**, Urinj bb, Kostrena, tel. **287-270**

Korisnici direktno komuniciraju s društvom IND-EKO d.o.o. i snose troškove shodno utvrđenom cjeniku za fizičke, odnosno pravne osobe

Veterinarske i higijeničarske usluge

Veterinarska stanica Rijeka d.o.o., S. Marka Remsa 1, Rijeka, tel. **345-033**

Temeljem ugovora s Općinom Kostrena, rade se usluge higijeničarske službe, skupljanje lešina i oboljelih životinja.

Mještani Općine Kostrena prijavljuju komunalnom redaru Općine Kostrena svako neuobičajeno ponašanje životinja radi daljnjeg postupanja.

Održavanje javnih (zelenih) površina

Prema godišnjem, odnosno mjesečnom programu poslove održavanja obavlja društvo Cibe d.o.o. Kostrena, tel. **288-969**.

Hortikulturene usluge i ostalo uređenje novih površina obavljaju Andrita d.o.o., Rožmanić 52, Kostrena, tel. **288-409**.

Lokacije eko-otoka

1. Glavani - parkiralište Trim staza
2. Sv. Lucija - parkiralište iza crkve
3. Paveki - Ž. Pezelja - parkiralište
4. Paveki - Šojska - uz prometnicu ispod nizova
5. Urinj - kod kućnog broja 46
6. Urinj - parkiralište ispod Proplina
7. Šoići - okretište autobusa
8. Žuknica - parkiralište kod dječjeg vrtića

Općinsko vijeće usvojilo primjedbe na Prostorni plan PGŽ-a i proračun za 2013.

Prostorni planeri koče razvoj Kostrene

- Kao jedan od najvažnijih zahtjeva navodi se izrada programa za daljnju rekonstrukciju Ine, i to na način da on sadrži aktivnosti navedene po godinama

Usvajanje primjedbi na Prostorni plan Primorsko-goranske županije i proračuna za 2013. godinu najvažnije su odluke koje su prema mišljenju predsjednice Općinskoga vijeća Ankice Lörinc usvojili njegovi članovi na sjednicama ove jeseni. U županijskom prostornom planu uočeno je niz nedostataka koji koče razvoj Kostrene i ne vode računa o njezinom ekološkom aspektu.

- Uvidom u prijedlog Prostornog plana Primorsko-goranske županije uočena su prostorna rješenja na području Općine Kostrena koja odudaraju od postavljenih opredjeljenja razvika. Na prijedlog Odbora za zaštitu okoliša, kao i Odbora za urbanizam i prostorno planiranje, dane su primjedbe na prijedlog županijskog plana, objašnjava Lörinc.

Kao važne primjedbe ona navodi napomenu o izradi programa za daljnju rekonstrukciju Ine koji bi trebao dovesti do poboljšanja kvalitete zraka. Da je riječ o dugotrajnoj implementaciji, svjedoči i činjenica da se zahtijeva da program sadrži aktivnosti navedene po godinama.

- Tražili smo da se iz plana izbaci riječ kolodvor Ivani, da se uvrste arheološki lokaliteti Solin i Sopalj i izbrže četverovez Ispred termoelektrane. Tražimo da se županijskom planu doda stavka uređaj za pročišćavanje otpadnih voda i podmorski ispust kanalizacijskog sustava Bakar - Kostrena. Također, županijski plan ponovo donosi cestu koja povezuje Glavane i Dragu. Predloženo je brisanje čvora Draga s naseljem Glavani u Općini Kostrena, navodi Lörinc.

Kao važnu odluku Lörinc navodi i usvajanje proračuna za iduću godinu. Proračun je manji u odnosu na ranije godine i iznosi 42,2 milijuna kuna. Prilikom usvajanja proračuna, ovaj iznos je objašnjen racionalnim planiranjem, s obzi-

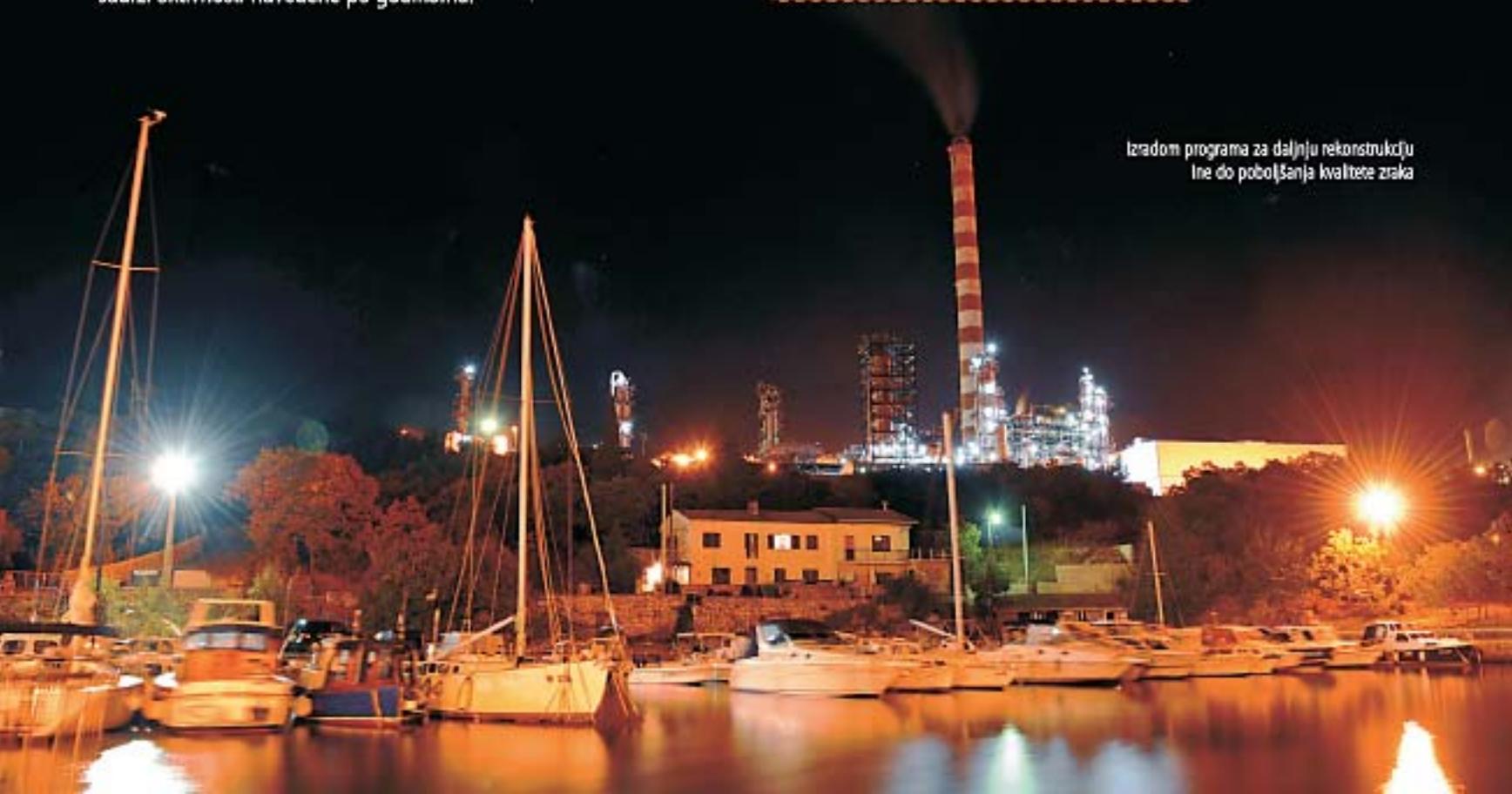
rom na loše gospodarske prilike. Naime, prihodi se priznaju samo kod naplate te je proračun planiran u ovakvom iznosu kako se Općina Kostrena ne bi dovela u opasnost manjka. Smanjeni su i prihodi od komunalne naknade, s obzirom na slabiju naplatu, ali i činjenicu da neki od privrednih subjekata, poput termoelektrane u Urinju, ne rade.

Vijeće je usvojilo odluke o dodjeli javnih priznanja za 2012. godinu. Nagradu za životno djelo dobila je Katja Šepić Usmiani dok su godišnje nagrade dodijeljene Osnovnoj školi Kostrena i Katedri Čakavskoga sabora Kostrena, istaknula je Lörinc.

Barbara Čalušić

“Proračun za 2013. godinu, s obzirom na loše gospodarske prilike, manji je u odnosu na ranije godine i iznosi 42,2 milijuna kuna.”

izradom programa za daljnju rekonstrukciju Ine do poboljšanja kvalitete zraka

Gusti oblak dima iz Urinja početkom studenog ponovo uznemirio Kostrenjane

Mjerne stanice “previdjele” očigledan ekološki incident

- Tijekom incidenta manja povećanja vrijednosti mjerenih parametara, ali ne i prekoračenje, zabilježeno je samo na Krasici, što se objašnjava kratkim trajanjem zagađenja i činjenicom da je južni vjetar oblak otpuhao prema Škrljevu i Krasici

Mjerne stanice koje mjere onečišćenost zraka u Kostreni nisu zabilježile incident što se u Ini dogodio 1. studenog

Činjenica je da nema broja Naše Kostrene u kojem je posljednjih godina izostalo problematiziranje oko Rafinerije nafte u Urinju. Iako se moglo očekivati da će završetkom prve faze njezine modernizacije teme vezane uz Inu biti posvećene drugim razvojnim planovima urinjske rafinerije, trenutačna učestalost pojavljivanja ovakvih tema ukazuje na spornu činjenicu koju je modernizacija trebala većim dijelom riješiti: ponavljanje ekoloških incidenata koji uznemiruju Kostrenjane.

Izuzetak nije ni ovaj broj. Rafinerija u Urinju početkom studenog bila je krivac za gusti oblak dima koji se nadvio nad područjem Kostrene. No, iako nitko ne poriče zagađenje, koje je uostalom bilo itekako vidljivo, mjerne stanice koje mjere onečišćenost zraka u Kostreni incident što se dogodio 1. studenog nisu zabilježile. U Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije koji je zadužen za očitavanje mjernih stanica priopćili su da se ovakav slučaj može objasniti kratkim trajanjem zagađenja. Sam incident trajao je

15 minuta, a pritom je puhao vjetar južnih smjerova koji je gusti oblak dima, kako su objasnili u Nastavnom zavodu, otpuhao prema Škrljevu i Krasici. To dokazuje i podatak da je u spornom vremenu mjerna stanica na Krasici zabilježila manja povećanja vrijednosti, ali ne i prekoračenja.

Tehnologija i zakon

Može se očekivati da ovakvo priopćenje institucije koja mjeri i interpretira podatke koji prilično zanimaju mještane koji žive u blizini Ininih postrojenja otvori barem nekoliko pitanja. Prvo je svakako kakve su to nove mjerne stanice koje ne mogu zabilježiti vidljiva onečišćenja, dok bi drugo sigurno bilo što stanice zapravo mjere ako ne mogu detektirati svima vidljiv ekološki incident. Pojašnjenje smo potražili od dr. sc. Željka Linšaka, zamjenika ravnatelja Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ.

- Četiri kostrenske mjerne stanice kakvoće zraka spadaju među najsofisticiranije u Hrvatskoj. Točnije, takve tehnologije trenutačno nema

“Zadimljavanje” stvarnog onečišćenja

U Kostreni se kategorija zraka ove godine nije promijenila na bolje, no tu je također već spomenuta činjenica da su prekoračenja manja u odnosu na prošlu godinu. Međutim, sve to Kostrenu po kvaliteti zraka i dalje svrstava u drugu kategoriju, odnosno u kategoriju loše kvalitete zraka. Linšak smatra da bi se zrak mogao poboljšati već samom promjenom pristupa proizvodnom procesu u Ininim postrojenjima u Urinju.

- Ina ne smije raditi na temelju monitoringa u svom okruženju, već u okviru tehnoloških ograničenja u svom pogonu. U prijevodu to znači da se u Ini ne bi smjelo “naštímavati” rad na temelju vanjskih rezultata onečišćenja, već voditi rafineriju prema informacijama iz vlastitih pogona. Jer ako svoj rad prilagođavaju vanjskim stanicama, koliko god one sofisticirane bile, oni na taj način mogu neometano “dimiti” sve dok mjerna stanica to ne pokaže, zaključuje Linšak.

kod nas. One mjere ono što je propisala studija utjecaja na okoliš. Međutim, ne postoji mogućnost da one mjere sve. U ovom slučaju mjere se oni parametri koji su specifični za naftnu industriju. Primjerice, to su H₂S, SO₂, benzen i dušikovi spojevi, objašnjava Linšak.

S druge strane, zakonska regulativa kad je o mjerjenju riječ, prepoznaje satne, dnevne, mjesečne i godišnje vrijednosti. Dakle, sve slučajeve u kojima se radi o prosjeku. Ilustracije radi, kad je riječ o mjerjenju količina benzena, zakon predviđa samo godišnju kategoriju. Tako promatrane vrijednosti jasno govore zašto po-

nekad građani opažaju zagađenje, a uređaji ga ne evidentiraju.

- Kad tako promatramo vrijednosti, svakako postaje jasno da može doći do "poravnavanja", dodaje Linšak.

Prema njegovim riječima, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije može mjeriti vrijednosti samo na način na koji su regulirane zakonom. No, istovremeno, Linšak je svjestan činjenice da Ina onečišćuje okoliš.

Ekološka renta

- Iako mjerne stanice zbog navedenih razloga to onečišćenje ne registriraju, neke vidljive situacije, poput ove koja se dogodila početkom studenog, pobuđuju javnost. To su razna onečišćenja koja mogu nastajati uslijed meteoroloških prilika, izostanka mjerenja jer takvog mjerenja nema u zakonskim i tehničkim zadatostima ili naprosto iz razloga jer takvi incidenti nestaju u prosjeku mjerenja, ističe Linšak.

Ono što je poznato jest da se incident 1. studenog dogodio zbog ispada pogona. To se, kako kaže Linšak, ne može negirati, iako mjerne postaje nisu zabilježile prekoračenje već samo pogoršanja. Činjenica je i da bi se za takvo onečišćenje koje je neosporno, kako smatra Linšak, trebalo pronaći zakonski modus da ga se sankcionira. Primjerice, kad bi se uveo porez na nekretnine, kojeg zagovara i načelnik Kostrene, Općina bi imala način da, ovisno o onečišćenju, mijenja porez takvim privrednim subjektima.

- To bi onda bilo nešto poput ekološke rente i to je jedna od prvih mogućnosti kojima bi se ovakvi incidenti sankcionirali. U tom slučaju Općinsko vijeće donijelo bi odluku o povećanju rente zbog određenog incidenta, a sredstva dobivena na taj način bi se uložila u sankcioniranje nastale štete, recimo onečišćenih barki, napominje Linšak.

Obavezna procedura

Ina je formalno završila prvu fazu modernizacije. Dio novih pogona prešao je na plin. Tako ove godine, u odnosu na 2011. godinu, Ina po pitanju emisija H₂S nije pokazala poboljšanje, ali je broj prekoračenja upola manji.

Isto treba pritom uzeti u obzir činjenicu da bi Ina svo to vrijeme trebala jednako raditi kao godinu ranije, što vjerojatno nije slučaj. Linšak ipak uvjerava da ako se i dogodi da mjerne stanice ne zabilježe onečišćenje, to i dalje ne znači da se onečišćenje nije dogodilo.

- Kad je o proceduri riječ, građanima Kostrene treba biti jasno da sve ovakve incidente poput ovog koji se dogodio početkom studenog, trebaju prijaviti Inspekciji zaštite okoliša koja jedina može propisati sankcije. Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ-a nema inspeksijske ovlasti kad je u pitanju tako nešto, već samo obavještava sve instance. Također, kad se radi o obavještavanju javnosti, načelnik je taj koji o ovakvim incidentima obavještava nakon potvrde Nastavnog zavoda za javno zdravstvo, pojašnjava Linšak.

Barbara Čalušić

Mjerne postaje

Monitoring Inine rafinerije Rijeka-Urinj čine četiri postaje koje mjere sljedeće parametre:

AP Urinj

SO₂ (sumporni dioksid), H₂S (vodikov sulfid), NOx (dušikovi oksidi), NH₃ (amonijak), CO (ugljični monoksid), PM 10 (lebdeće čestice promjera 10 mikrona), PM 2,5 (lebdeće čestice promjera 2,5 mikrona), BTEX (benzen, toluen, ksilen), merkaptani, meteo-stup sa senzorom za mjerenje smjera i brzine vjetra

AP Paveki

SO₂ (sumporni dioksid), H₂S (vodikov sulfid), NOx (dušikovi oksidi), O₃ (ozon), CO (ugljični monoksid), PM 10 (lebdeće čestice promjera 10 mikrona), PM 2,5 (lebdeće čestice promjera 2,5 mikrona), BTEX (benzen, toluen, ksilen), merkaptani, meteo-stup sa senzorom za mjerenje smjera i brzine vjetra

AP Krasica

SO₂ (sumporni dioksid), H₂S (vodikov sulfid), NOx (dušikovi oksidi), O₃ (ozon), BTEX (benzen, toluen, ksilen), merkaptani, meteo-stup sa senzorom za mjerenje smjera i brzine vjetra

AP Vrh Martinšćice

SO₂ (sumporni dioksid), BTEX (benzen, toluen, ksilen), meteo-stup sa senzorom za mjerenje smjera i brzine vjetra

Rafinerija u Urinju bila je početkom studenog krivac za gusti oblak dima

Oronuli objekt za ispraćaj pokojnika iduće godine trebao bi biti zamijenjen novim

Groblje u Svetoj Barbari dobiva novu mrtvačnicu

■ Za investiciju vrijednu 1,8 milijuna kuna bez PDV-a novac je predviđen u proračunu, a u idućim fazama planirano je i proširenje groblja za još 40-ak grobnih mjesta

Nakon što je prije nekoliko godina groblje u Svetoj Luciji dobilo novu, suvremenu mrtvačnicu, došao je red i na manje kostrensko groblje, ono u Svetoj Barbari, koje bi iduće godine trebalo dobiti adekvatnu zamjenu za oronuli objekt u kojem se ispraćaju pokojnici. U Općini Kostrena ističu da će natječaj za izvođača radova biti uskoro objavljen, a ukoliko ne bude žalbi, izvođač radova bit će izabran do kraja godine. Idejni projekt uključuje i proširenje drugog kostrenskog groblja, no, kako kažu Milan Tićak i Edgar Margan iz općinskog komunalnog odjela, proširenje će zasad obuhvatiti samo izgradnju mrtvačnice, dok bi u idućim fazama i groblje u Svetoj Barbari moglo biti prošireno novim grobnim mjestima.

- Za proširenje groblja koje uključuje dodatna grobna mjesta potreban je detaljni urbanistički plan koji zasad nemamo. No, izgradnjom mrtvačnice groblje će biti prošireno za oko 350

Simulacija izgleda nove mrtvačnice u Svetoj Barbari

četvornih metara, objašnjava Tićak.

Sama mrtvačnica brutto je površine oko 170 četvornih metara, svečana dvorana velika je 50 "kvadrata", a objekt još uključuje prostor za rodbinu, svećenika, dva spremišta te natkriveni prostor. Prema projektu koji potpisuje riječki Studio Remik, glavni ulaz nalazi se na sjevernoj strani, dok su sporedni ulazi u mrtvačnicu na sjeveroistočnoj i sjeverozapadnoj strani.

- Mrtvačnica će imati ravno krovšte i bit će u stilu primorske gradnje, dakle obložena kamenom. Ispred nje nalazit će se memorijalni trg zaštićen pergolom i vjetrobranama. Vanjski prostor bit će uređen urbanom opremom poput klupica, a ostavljen je i prostor za postavljanje skulpture, dodaje Margan.

Izgradnja mrtvačnice investicija je vrijedna 1,8 milijuna kuna bez PDV-a. Sredstva za njezinu izgradnju predviđena su u proračunu za sljedeću godinu. S obzirom na stanje sadašnje mrtvačnice, čije je stanje toliko trošno da loši vremenski uvjeti praktički ne dozvoljavaju dostojan ispraćaj pokojnika, u Općini Kostrena ovu investiciju smatraju vrlo bitnom. Iako se u Svetoj Barbari pokapa uglavnom domicilno stanovništvo, s obzirom na mali broj preostalih slobodnih grobnih mjesta u Svetoj Luciji, ovo starije kostrensko groblje koje datira iz 1836. godine moglo bi u budućnosti mjesta postati ravnopravno s glavnim kostrenskim grobljem. Proširenjem groblja u Svetoj Barbari dobilo bi se još oko 40 grobnih mjesta, a tome valja pridodati i moguću izgradnju zida s nišama.

Barbara Čališić

"Mrtvačnica će biti brutto površine oko 170 četvornih metara, a ispred nje nalazit će se memorijalni trg zaštićen pergolom i vjetrobranama."

Idejni projekt uključuje i proširenje groblja koje datira iz 1836. godine

Dan neovisnosti i Svi sveti

Vijenci za branitelje

Predstavnici Općine Kostrena te klubova i udruga s područja Općine prigodno su obilježili Dan neovisnosti, 8. listopada, polaganjem vijenaca na centralnom križu na groblju u Sv. Luciji, a zatim i na groblju u Sv. Barbari. Uoči blagdana Svih svetih, delegacija Općine je 31. listopada položila vijence na spomenik braniteljima poginulih u Domovinskom ratu i polje s grobovima palih boraca NOB-a na groblju u Sv. Luciji, na spomen ploču u Sv. Barbari, na spomenik braniteljima A bojne te na grobove branitelja poginulih u Domovinskom ratu.

B. R.

Svečana sjednica Općinskog vijeća ponudila oprezne tonove za buduće razdoblje

Sljedeća godina bit će teža od ove

■ Proračun za 2013. iznosit će 42 milijuna kuna, pa će i investicije biti manje. Bojim se da ćemo iduće godine morati podnijeti teret krize, priznao je načelnik Miroslav Uljan

Svi laureati općinskih nagrada i priznanja s predsjednicom Općinskog vijeća Anikom Lonini i načelnikom Miroslavom Uljanom

Dodjelom priznanja zaslužnim Kostrenjanima i istaknutim kostrenskim institucijama, u kostrenskoj Narodnoj čitaonici svečanom sjednicom Općinskoga vijeća obilježen je Dan Općine Kostrena i zaštitnika pomoraca Svetog Nikole. Nagrada za životno djelo uručena je Katji Šepić Usmiani, višestruko nagrađivanoj pjesnikinji koja stvara na čakavštini i standardnom jeziku te umirovljenoj profesorici Pomorske škole Bakar, koja je generacijama budućih pomoraca, među kojima su bili i brojni Kostrenjani, sustavno usadivala ljubav prema književnosti i jeziku.

Godišnje nagrade dobili su Osnovna škola Kostrena, koja je u šest godina od osnivanja svojim rezultatima i uspjesima stekla ugled renomirane odgojno-obrazovne ustanove, te Katedra Čakavskog sabora Kostrene, koja se brojnim publikacijama i organiziranim skupovima u proteklih 15 godina dokazala u očuvanju kostrenskog dijalekta, povijesti i tradicije.

Skromna obećanja

Priznanja su dobili i Jelena Maračić, koja je proglašena učenicom godine, Frane Grego, trofejni Galebov jedrilica, te Dobrovoljno vatro-

gasno društvo Kostrena, nagrađeno za brojne uspješne intervencije u gašenju požara velikih razmjera poput onog koji je izbio ovog ljeta na području Crikvenice. Zahvalnicu je dobio i kapetan Darko Glažar, lučki kapetan i predstavnik u Apostolatu mora u Vatikanu.

Uz čestitke predstavnika okolnih gradova i općina te Primorsko-goranske županije, okupljenima se obratio i kostrenski načelnik Miroslav Uljan. Odlučio se za sve aktualniju retoriku opreznih političkih govora: ponudio je okvirne planove i dao relativno skromna obećanja za

Nagrada za životno djelo

Katja Šepić Usmiani

Godišnje nagrade

Osnovna škola Kostrena
Katedra Čakavskog sabora Kostrene

Priznanja i zahvalnice

Jelena Maračić, učenica godine
Frane Grego, jedrilica Galeba
DVD Kostrena
Darko Glažar, lučki kapetan

investicije u Kostreni na kojima će počivati proračun u idućoj godini, čiji je iznos 42 milijuna kuna.

Vrtić i kanalizacija

- Ova svečana sjednica posljednja je u ovom mandatnom razdoblju. Zadovoljan sam postignutim, s obzirom na trenutačno stanje. No, sljedeća godina bit će još teža. Prije pet godina proračun je iznosio 73 milijuna kuna, ali radi značajne naknade za razvoj koja se do 2011. godine iskazivala kao proračunski prihod. Do te godine ti su izvori bili veliki, zahvaljujući i lni od koje se ubirala značajna naknada za razvoj. Ona je sad prihod komunalnog društva. To je jedan od bitnih razloga koji je doveo do smanjenja prihoda, ali i to što termoelektrana ne radi, što padaju prihodi od nekretnina koje se ne prodaju, a to se vidi i u našim investicijama. Odustalo se od brojnih programa u zdravstvenoj i socijalnoj skrbi te sportu. Do ove godine smo se dobro nosili, no bojim se da ćemo u sljedećoj morati podnijeti teret krize, priznao je Uljan, zahvalivši se svim svojim suradnicima koji su mu u protekle četiri godine pomogli u radu.

Izrazio je zadovoljstvo proširenjem vrtića u ovoj godini u koji je sad upisano 50-ak djece više u odnosu na ranije godine te su formirane tri nove skupine. Važnim je ocijenio izgradnju fekalne kanalizacije u Glavanima, početak radova na kanalizaciji u Žuknici koji bi trebali biti gotovi do kraja godine te radova na vodovodu u Mažerima i Doričićima. Sveukupna vrijednost ovih radova je oko pet milijuna kuna, a dio iznosa financira se kreditom Europske banke te naknade za razvoj. Uljan je najavio početak radova na proširenju groblja u Svetoj Barbari te naglasio dobivanje građevinske dozvole za cestu Doričići - Svežnj. Najavljena je i izgradnja vodovoda i kanalizacije u raznim dijelovima Kostrene, za koju će biti izdvojeno 1,4 milijuna kuna od naknade za razvoj te 11 milijuna kuna Vodovoda i kanalizacije.

Katja Šepić Usmiani dobitnica nagrade Općine Kostrena za životno djelo

Čakavski je moj intimni kutak

■ Između tog mog intimnog i onog svjetskog, velikog, ima bezbroj inačica. Tako da sam se okušala u različitim dijalektima, ali sve što sam napisala na neki je način posvećeno Kostreni jer pjesništvo je dio podneblja i toga od kuda jeste, kaže laureatkinja

Vjerujem da nikad neću napisati tipičnu pjesmu o Kostreni po obrascu zavičajne čakavske poezije, ali svi moji stihovi, iako ne govore o njoj izravno, na neki su način posvećeni Kostreni jer pjesništvo je dio podneblja i toga od kuda jeste. Ali ono je i puno više od toga. Tako govori i razmišlja Katja Šepić Usmiani, kostrenska pjesnikinja koju je Općina Kostrena ove godine nagradila najvišim općinskim priznanjem - Nagradom za životno djelo. Općina joj je već jednom odala priznanje za njena dostignuća na području kulture, posebice čakavskog izričaja, i to 2003. godine, dodijelivši joj Godišnju nagradu, ali nagrađivanje životnog djela ima posebnu "težinu".

- Ponosna sam i počašćena što sam dobila ovu nagradu, iako je, da budem iskrena, nisam očekivala jer moje životno djelo još nisam završila, kazat će umirovljena profesorica hrvatskog i talijanskog jezika i književnosti, koja je svoj radni vijek, 32 godine, provela u Pomorskoj školi u Bakru, poučavajući buduće pomorce ljepoti riječi koje su i izvoriste njezine poezije.

Najdraži "Gervais"

- Prva mi je pjesma, učenički rad, objavljena još u prvom razredu osnovne škole u "Malim novinama", a i kasnije sam pisala pjesme u osnovnoj i srednjoj školi, no, zaista pisati počela sam puno kasnije. Uvijek sam bila samozatajna i nisam se usudila pokazivati svoje pjesme sve dok nisam u zreloj dobi objavila prvu zbirku "Bez busoli". Tada sam izvukla još neke stare pjesme i počela se time intenzivnije baviti i objavljivati, priča, objašnjavajući da je prve nagrade za pjesme i prozne tekstove dobila pod anonimnom prijavom.

- Nisam se na natječaje javljala pod imenom i prezimenom. Gotovo deset godina. Dobiti nagradu na ovaj način, anonimno, činilo mi se puno vrednije i bila sam sigurna da oni koji odlučuju na taj način vrednuju zaista ono što pišem.

Nagrada i pohvala nije manjkalo. Na književnom natječaju "Drago Gervais" 1999. godine pohvaljena je njena zbirka "Leh da je", na istom natječaju 2001. godine pohvaljena je i zbirka "Škrebetaljka", a 2003. dobila je drugu nagradu za rukovet pjesama "Rasparani oblak", koja je objavljena u biblioteci Dometi Izdavačkog centra Rijeka. U anonimnom natječaju za kratku priču "Kamov kratko" njen tekst "Leto z Kamoven" izabran je među deset najboljih i uvršten u knjigu "Kamovo novo ruho". Pjesma "Kameni andeo" proglašena je najboljom 2009. godine na recitalu duhovno-reflektivnog pjesništva u Mariji Bistrici. Sljedeće godine na istom natjecanju njena je pjesma "Škrinja" dobila treću

"Ponosna sam i počašćena što sam dobila ovu nagradu, iako je, da budem iskrena, nisam očekivala jer moje životno djelo još nisam završila."

Ne može se živjeti od uspomena, ali treba čuvati od zaborava i ono što je nekada bilo - Katja Šepić Usmiani s općinskom nagradom za životno djelo

nagradu, a 2011. godine prvu nagradu na natječaju "Susret riječi" u Bedekovčini dobila je za "Pjesmu ljubavnu".

- Teško je govoriti koja je nagrada najdraža. Sve su one potvrda onoga što radim, a kada bih zaista morala izdvojiti, bio bi to "Gervais". On je ipak pjesnik ovog našeg kraja. Zaista pjesnik, kaže Katja Šepić Usmiani.

Sve se mijenja

Pjesništvo joj je, govori, važno u životu. Ne toliko zbog objavljenih pjesama i nagrada. "Neki pišu cijeli život pa ne objave", reći će. No, objašnjava, ono za nju znači ispunjenje sebe, odmak od svijeta u kome jesti i u kome možda mnogo toga i ne valja. "Daje neku drugu dimenziju, živiš u nekom svom svijetu, a da ipak nisi toliko izvan svijeta", kaže.

Pomoračka velika duša

U pedagoškom radu u Pomorskoj školi u Bakru, godinama je poticala učenike na sudjelovanju na Lidranu, a školski list "Mladi pomorac", kojem je bila urednica, na tom je natjecanju dobivao nagrade na državnoj razini. Nagrade su za svoje pjesničke uratke dobivali i njeni učenici. Za Katju Šepić Usmiani profesorsko zanimanje bilo je i zvanje i životno opredjeljenje. Odabrala ga je kao srednjoškolka, a osobito je, kaže, ponosna na školu u kojoj je provela radni vijek i koja joj je bila i radno mjesto i na neki način drugi dom.

- Odrasla sam u pomoračkoj obitelji. Tata je bio kapetan, nono također, a i brat je danas zapovjednik na brodu. Pomorci su posebni ljudi i treba ih dobro poznavati da bi se vidjela njihova srž. Oni su katkada grubi, možda vulgarni, ako gledate samo izvana. Ali duboko u sebi oni su ranjiva i osjetljiva bića. Svjetski su ljudi. Katkada nekima neshvatljivi i neuhvatljivi, ali su posebni i imaju veliku dušu, govori umirovljena profesorica, koja je tri desetljeća, govoreći o književnosti i pjesništvu, tražila upravo tu dušu u onima koji će se iz školskih klupa otisnuti na more.

odajući da njene pjesme nastaju iz riječi

- Jednostavno bih se u slobodno vrijeme voljela poigrati riječima i frazama, zavoljela bih neku riječ i onda bi iz te riječi nastala pjesma, objašnjava. Najčešće bi ta riječ bila čakavska, kostrenska, barbaranska, ali osobi poput gospođe Katje to je katkada bilo preusko pa se poigrala u zadnjoj zbirci "Valovitost" i dubrovačkim, i staročakavskim, ali i standardom jer je shvatila da joj taj izričaj, kojemu je i podučavala svoje učenike, i nije tako "stran" za pjesničko stvaralaštvo.

- Čakavski je onaj dio samo za mene, moj kutak. Naravno, između tog mog intimnog i onog svjetskog, velikog, ima bezbroj inačica. Tako da sam se okušala u različitim dijalektima, priča, dodajući da nije osoba koja se nečega slijepo drži u životu.

- U životu se sve mijenja. I mi se mijenjamo, i naše želje, i htijenja, i osobnost... Ništa nije vječno. To stalno mijenjanje treba prihvatiti i ne shvaćati ga kao nešto negativno. Tako ja živim - malo se s nostalgijom vratim onome što je bilo, to me zaokupi, a onda se vratim onome što je sada jer puno je toga oko mene što zaslužuje moju pažnju.

Nostalgija za Sv. Barbarom

I kad krene priča o nostalgiji i sjećanju, nezaobilazna tema postaje Kostrena, točnije "njena" Sv. Barbara. Tamo je došla kad je imala svega tri mjeseca iz Splita koji je zapravo samo "biografska činjenica" o mjestu njenog rođenja. Ono što je postala, postala je u Kostreni, u Randićima,

Katedra kao poticaj za stvaranje

Katja Šepić Usmiani jedna je od osnivačica Katedre Čakavskog sabora Kostrena i njena potpredsjednica u prvom mandatu, a u nastavku djeluje u kontinuitetu u Predsjedništvu Katedre i danas kada se obilježava petnaesta godišnjica rada.

- Ušla sam u Katedru iz znatiželje. Shvatila sam da bi trebalo pokrenuti nešto što će sačuvati kostrenski jezik koji se počeo gubiti, što je bilo neminovno, s obzirom na dolazak novih ljudi, odrastanja djece u novim okolnostima, življenjem u novom vremenu... No, jezik je neprocjenjiva vrijednost i treba spriječiti njegov nestanak jer to ne bi osiromašilo samo kulturu, nego i cijeli život. Zato smo pokrenuli Katedru i od prvog dana sam u nju uključena, veseli me i daje mi volju i snagu i za moje stvaralaštvo, pojašnjava svoje motive rada u Katedri, pozivajući u da se u nju uključe i oni koji žive u Kostreni, a ne govore čakavski.

- Postoji neki zazor kod tih ljudi, ali bez razloga. Voljela bih da ga nema i da se i ti ljudi jave, osobito mladi koji pišu ili stvaraju na neki drugi način. U Katedri će sigurno naći podršku i dobiti poticaj za svoj rad.

gdje je odrasla.

- Čovjek je zapravo dijete cijeli život, ali neki to ne žele reći i priznati da su najbolji dio sebe dali kad su bili djeca i imali to djetinjstvo u sebi. Zato volim djetinjstvo. Te različite natruhe koji nas u njega vraćaju, odnosno koji nas od njega odjeljuju i koji su stalno prisutni. Ta sjećanja na djetinjstvo su tako snažna, bez obzira što u mom djetinjstvu, jer ja sam poslijeratno dijete, vremena nisu bila sjajna. No, ja iz njega nosim upečatljive i bogate slike, kaže, a na pitanje što je danas sa Sv. Barbarom, mjestom njenog djetinjstva, odgovara s tugom.

- Nje zapravo više ni nema, ona živi samo u našim sjećanjima, našem grobnom mjestu i u rijetkim sačuvanim starim kućama. Kalina, Urinj... ono gdje sam odrasla, sve je porušeno. Moj brat živi u Randićima gdje je bila naša obiteljska kuća. Po onome što osjećam i što mislim, ja pripadam tamo, kaže, ali odmah dodaje:

- No, ne može se živjeti od uspomena. Kostrena se promijenila, drugačija je i, iako je i izgubila puno, možda to i nije samo po sebi loše. Sve se mijenja i te promjene treba prihvatiti. No, treba čuvati od zaborava i ono što je nekada bilo. Pa i našu Sv. Barbaru. Tome služe i pjesnici, između ostaloga. Koliko mogu.

Slavica Bakić

Književne promocije u Narodnoj čitaonici

Nova knjiga dr. Bakašuna

Doktor Vjekoslav Bakašun je 22. studenog u prostoru Narodne knjižnice Kostrena promovirao svoju novu knjigu "Dopisi i okružnice kao slike života: preventivno-medicinske ustanove Sušaka i Rijeke u vremenu od 1945. do 1950.". Knjiga ne spada u red medicinske literature, kako je naglasio autor, već je to publikacija o življenju s medicinom onoga vremena, kao i življenju uopće Sušaka i Rijeke u teško vrijeme poraća. Bila je to druga promocija knjige koja je prvo predstavljana doživjela u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo u Rijeci ovoga ljeta.

M. V. B.

Dr. Vjekoslav Bakašun sa svojom novom knjigom

Andelka Rasol, predsjednica Katedre Čakavskog sabora Kostrena

Imamo još puno za storit, a vrata su otprta sima

- U 15 godina Katedra je kroz različite aktivnosti učinila puno na očuvanju ne samo kostrenske čakavštine, nego i kostrenskih običaja, a sada je vrijeme da nam se pridruže i mladi ljudi na koje ćemo prenijeti svoje znanje i koji će vremenom nastaviti naš rad

Katedra Čakavskog sabora Kostrena ove je godine obilježila 15 godina rada. Godine 1997., 25. srpnja, održana je osnivačka skupština na kojoj je bilo 19 članova. Neki od njih, prvi predsjednik Želimir Perović, Vjekoslav Bakašun, Branka Kržik Longin, Silvana Vranić, Jasna Suzanić-Karminčić, Ivan Penzeš Nadalov, Igor Stipanović, Rina Margan, Danila Nenadić, Zorica Penzeš, Katja Šepić Usmiani, članovi su i danas. Prije šest godina, kad je Katedra već imala 137 članova, pridružila im se i Andelka Rasol, današnja predsjednica, koja od tada obavlja tu dužnost. Katedra, nažalost, danas nema više članova nego tada, ali ono što je učinjeno u tih šest godina, ali i onih devet prije njenoga dolaska, vrlo je značajno za Kostrenu. Prepoznato je to i u Općini Kostrena, koja je u ovoj godini jubileja Katedru nagradila i posebnim priznanjem - Godišnjom nagradom Općine.

- Jako smo ponosni na tu nagradu i mislim da smo je svi skupa zaslužili. Zahvaljujemo Općini koja je prepoznala naš rad i nagradila nas jer svaka je nagrada poticaj za dalje. Mnogi su naši članovi već ranije dobili nagrade, uglavnom za životno djelo, ali ova nagrada Katedri za nas ima posebno značenje, kaže predsjednica Andelka Rasol.

Ostvareni svi projekti

Ona se u Kostrenu vratila prije 12 godina i, iako diplomirana ekonomistica po struci, pridružila se Katedri i grupi ljudi koja se oko nje okupila kako bi očuvala kostrenske običaje i kostrensku čakavštinu od zaborava.

- I prije nego što je Katedra osnovana, u Kostreni su tiskana neka vrijedna djela. Na primjer, reprezentativna knjiga "Kostrena pod jedrima", kapetana Jure Suzanića 1995. godine, pa godinu dana kasnije "Vidi se Kostrena", kapetana Higina Šoića, te čak tri pjesničke zbirke: "Luka Kostrena na kamiku i moru" Marijana Škode, "Kostreno, moj slatki pelinu" Branke Kržik Longin i "Bez busoli" Katje Šepić Usmiani. Onda se okupila ova grupa ljudi, sa željom da nastave s ovakvom djelatnošću. Srećom, u Općini Kostrena imali su

Andelka Rasol s Katedrinom godišnjom nagradom Općine Kostrena, uz načelnika Miroslava Ujjana i predsjednicu Općinskog vijeća Ankiu Lirinc

razumijevanja za to i to je dovelo do osnivačke skupštine u čijem radu su sudjelovali ljudi od pera i volje za očuvanjem baštine, u namjeri da pomognu i u kreativnom radu i savjetima. Činjenica da se Kostrena osamostalila kao lokalna jedinica, s većim ovlastima u odlučivanju u toj sferi, kao i da je dobila mogućnost financijski pomagati ovakav rad, bila je presudna za osnivanje. Ta sredstva koja nam Općina osigurava nisu velika, ali bez njih se ne može. Mi smo svi volonteri, u smislu da u rad Katedre bez ikakve naknade ulažemo svoje vrijeme, znanje i rad, ali kada je potrebno realizirati neki projekt, potrebna su i određena sredstva. Svake jeseni Općini upućujemo naše programe i, ovisno o tome koliko nam novca za njih odobre, mi ih i ostvarimo. Novca nemamo puno, ali sve što smo zacrtali, a Općina prepoznala i podržala, mi smo i ostvarili. Nemamo projekata koji bi ostali nerealizirani.

Što je Katedra sve učinila u ovih 15 godina postojanja?

- Što se sve događalo u prvih desetak godina, ja baš ne mogu puno govoriti, ali sve je to, do najsitnijeg detalja, opisano u knjižici "Prvih 10 let". Ono što je konstanta, jer je zapravo u osnovi našega rada, i ono zbog čega je Katedra na neki način i osnovana, izdavačka je djelatnost. Do danas se možemo pohvaliti s 12 knjiga proze, pet zbirki pjesama, znanstvenom knjigom, knjigama o 170 godina osnovne škole u Kostreni, o radu čitaonica, o toponimima... Osobito smo ponosni na naše zbornike, godišnjake nastale na temelju stručno-znanstvenih skupova koji se održavaju svake dvije godine i bave životom, kulturom i poviješću Kostrene. Osobitu ulogu u pripremi ovih skupova i zbornika ima Silvana Vranić, članica suradnica HAZU-a, znanstvenica za koju smo ponosni da je u našim redovima. U pripremi je i novi skup koji bi se trebao održati u travnju ili svibnju sljedeće godine, a tema mu je 300. godišnjica posvećenja crkve sv. Lucije u Kostreni. Zbornik bi trebao izaći 2014. godine, kada će se i obilježiti ovaj značajan jubilej.

Trebamo nove ljude i nove ideje

Ono što muči kostrensku, ali i ostale Katedre, činjenica je da su članovi uglavnom starije životne dobi. Može li se to i kako promijeniti?

- Mi puno surađujemo s kostrenskom osnovnom školom i s vrtićem Zlatna ribica i na taj način pokušavamo kod onih najmlađih probuditi ljubav i interes za domaći jezik i običaje. Naša je velika želja da nam se pridruže mladi ljudi. Već smo nekoliko puta preko Naše Kostrene pozivali mlade da nam se pridruže, pozivam ih i sada. Nažalost, do sad to nije urodilo plodom. Nekoliko se mlađih osoba kroz ovo vrijeme pridružilo, osobito žena, ali su se one u međuvremenu oženile, dobile djecu i nisu više uključene u rad Katedre. To ne znači da nisu imale afiniteta niti da nam se možda opet neće vratiti.

U filmu koji smo snimili je i Matko, kao mladi čovjek koji se uključio aktivno u rad vodeći Dramsku kumpaniju, poručio mladima da dođu, da mi stari nismo tako dosadni i da se i s nama može zabaviti. Nadam se da će to imati odjeka jer nam je mlada generacija nužna. I nama u Kostreni, ali i svim ostalim Katedrama s kojima surađujemo. To ne znači da se mi stariji moramo potpuno povući, ali nadamo se da ćemo zajedno s mladima raditi i jedni od drugih učiti, kako bi vremenom mlada generacija preuzela sve ovo što smo stvorili. Nama su novi ljudi s novim idejama nužni. Osobito mladi koji bi nam, na primjer, pomogli da se uključimo i u svijet interneta i ono što stvaramo približimo javnosti i na taj način. Tako bismo se, sigurna sam, više približili i mladima. Jer, kad neće oni k nama, morat ćemo mi, očito, k njima.

Što se u Katedri promijenilo vašim dolaskom?

- Poklopilo se da je prije šest godina, dakle, u vrijeme kad sam se priključila radu Katedre, pokrenuta manifestacija "Čakavski susreti va Kostrene", koja okuplja školsku djecu i djecu iz vrtića, i to ne samo iz Kostrene, nego iz cijelog riječkog prstena. Ovo je priredba kojoj se svi rado vraćaju, djeca su se u njoj pronašla, a ona je izuzetno vrijedna jer oni kroz literarni i glazbeno-scenski program prezentiraju svaki svoj kraj.

Tri uspješne predstave

Na "Čakavskim susretima" sudjeluje i vaša Dramska kumpanija.

- Dramsku kumpaniju osnovali smo 2010. godine. Ideja je, istina, puno starija, ali dugo vremena smo tražili ljude, prije svega mlade, koji bi se uključili u njezin rad. No, bezuspješno. Onda je došao Denis Brižić i predložili smo da, ako može, među nama odabere one koji bi se uključili i počeli smo raditi predstave. Do sada smo napravili tri vrlo uspješne predstave, koje su odigrane i izvan Kostrene. To su "Kvadrni barba Zorana Kompanjeta", zatim "Duhi" Druge Gervaisa i predstava "Bilo je jedanput va Kostrene", nastala na osnovu više različitih tekstova. "Duhi" su naša najbolja predstava. Svi koji su nas vidjeli rekli su da se možemo mjeriti i s jačim amaterskim kazalištima od našeg, a i mi smo bili zadovoljni jer smo našli sebe u tome. Rad Kumpanije preuzeo je u međuvremenu Matko Kaminčić, i to odlično radi, a nova predstava, o kojoj već razmišljamo, ovisit će, naravno, najviše o financijama. Iako je rad amaterski, kostimografija domaća, ipak je potrebno uložiti nešto novca u predstavu. Bez toga se ne može. Nadamo se da će nam se pridružiti i mladi članovi jer se tom radu svi

skupa veselimo i nismo ni znali koliko je lijep dok nismo probali.

Glavni zadatak Katedre je očuvanje čakavskog kostrenskog narječja. Koliko u tome uspijevate?

- Iako je dio onoga što objavljujemo na standardnom hrvatskom jeziku, Kostrena je prisutna u svakom tom djelu, a i to je naš zadatak - da negujemo i čuvamo od zaborava ono kostrensko. Mi ne čuvamo samo jezik, nego i običaje. No, kad je o samom jeziku riječ, naši pjesnički susreti uglavnom su mjesta gdje se govori čakavštinom. Puno surađujemo sa školom, vrtićem, Čitaonicom. To su mjesta gdje potičemo one najmlađe da zavole čakavštinu, da njome govore, da na njoj pišu. Taj se jezik, kao i svaki drugi, mijenja. Ne može više biti kakav je nekada bio, no zato treba o njemu govoriti, i njime govoriti, i poticati da se na njemu pišu pjesme, da se one uglazbljuju. To je ono najviše što se može učiniti. No, da nema ni toga, taj bi jezik već pao u zaborav, a mi se nadamo da se to nikada neće dogoditi.

Zato smo krenuli i u veliki projekt skupljanja riječi za rječnik kostrenskog govora. Silvana Vranić i Branka Kržik Longin su voditeljice tog velikog projekta. Prikupljeno je već puno riječi, no sada ih treba sistematizirati i mislim da će to biti prava stvar, nešto što ćemo ostaviti generacijama iza nas, da znaju kako se nekada govorilo. Vrlo je važno to zapisati jer, svjesni smo, ostaje samo ono što je zapisano.

Prikupljanje starina

Katedra je pokrenula i akciju očuvanja materijalnog blaga - dokumenata, fotografija... Koliko ste u tome uspješni?

- Svečanost obilježavanja 15. godišnjice rada počeli smo otvaranjem male etno-izložbe u prostoru Narodne knjižnice pod nazivom "Bokunić življenja naših starih". Bio je to kratkotrajni postav u kome smo mi sami članovi Katedre prikupili neke predmete iz svojih domova i pokazali što znači biti pomorac, pa kako je nekada izgledala spavaća soba, kako blagdanski, a kako stol za svaki dan. Nismo imali puno vremena ni mogućnosti da napravimo neku veću izložbu, ali i ova se ljudima svidjela i nakon nje povećan je interes i za našu akciju prikupljanja starina koju smo pokrenuli i preko lista Naša Kostrena.

Povodom 15. godišnjice o Katedri je snimljen i kratki dokumentarni film.

- Film "Z duše beseda" snimljen je u samo dva dana i s vrlo malo novca, no mislim da je dobro pogođen. Scenarij je, uz naše sugestije, napisala Morana Komljenović i prikazana je malo Kostrena, malo Katedra, govorilo se ono što se u toku tih 15 godina radilo i mislim da je vrijedan za pogledati. S tih 25 minuta, koliko traje film, na neki način smo zaokružili svoj 15-godišnji rad. Drago nam je da smo to uspjeli, a da je bilo više vremena i novca, pokazali bismo još više jer je Katedra zaista u ovih 15 godina učinila puno.

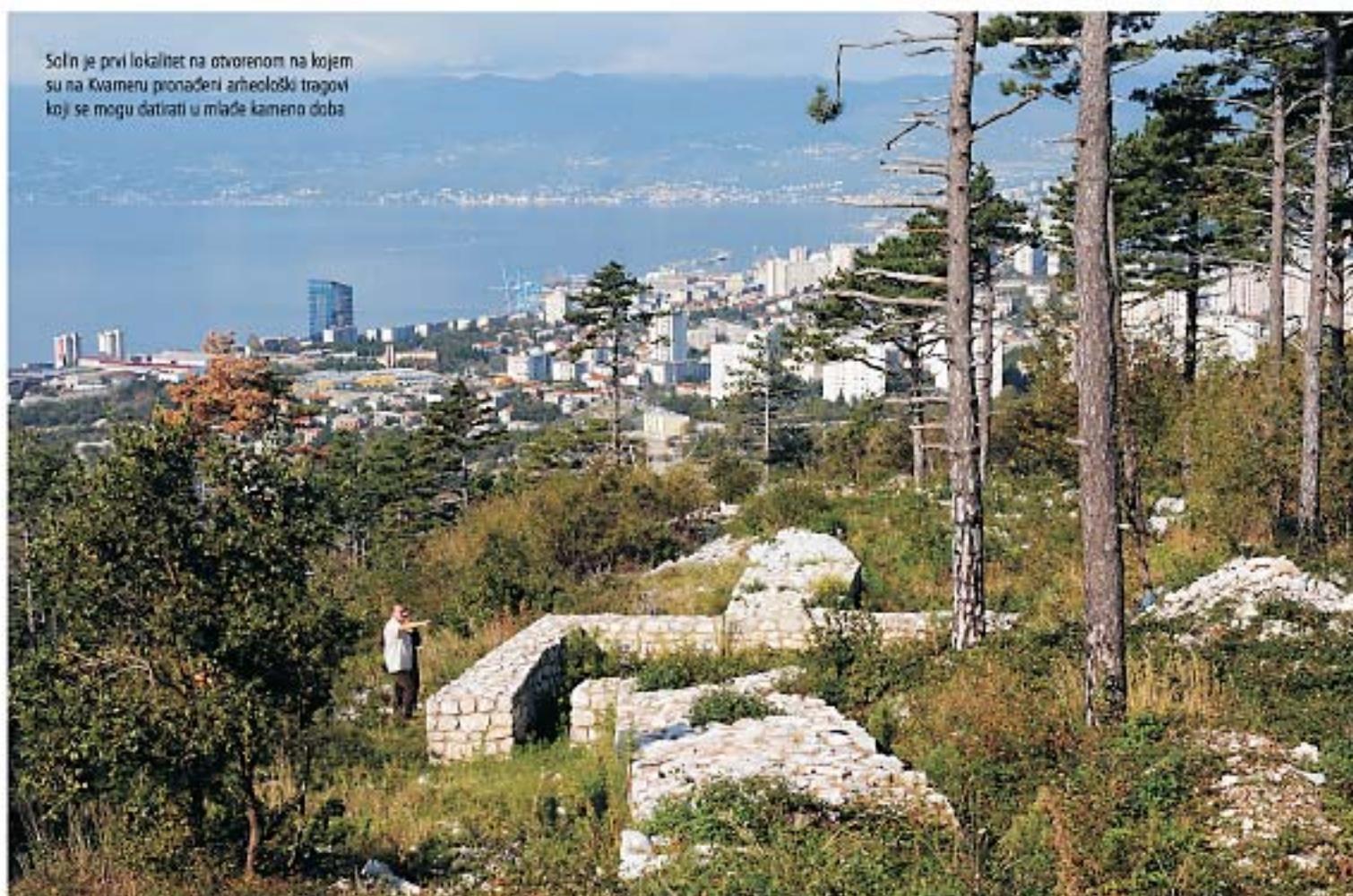
No, ima se još puno za reći i storiti pa su vrata otprta sima.

Boris Perović

Vodstvo Katedre na proslavi 15. godišnjice

Solin je prvi lokalitet na otvorenom na kojem su na Kvarneru pronađeni arheološki tragovi koji se mogu datirati u mlađe kameno doba

Rezultati istraživanja pretpovijesnog lokaliteta iznad Kostrene postaju sve vidljiviji

Solin krije najstarije tragove života na Kvarneru

■ Arheolog Ranko Starac prvi obrambeni pojas, izgrađen u suhozidu, datira u razdoblje brončanog doba, a kasnije je tu izgrađen bedem što ga danas otkopavaju arheolozi

Vjerojatno i samim Kostrenjanima još uvijek zvuči pomalo nevjerovatno da brdo iznad njihovih domova, točnije vrh Solina, krije najstarije tragove života na cijelom području Kvarnera. Arheološko istraživanje Solina, a s njime i same povijesti Kostrene, traje već pet godina, pa tako dokaze o naseljenosti ovog dijela Kostrene arheolog Ranko Starac iz Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja smješta u mlađe kameno doba, točnije u četvrto tisućljeće prije Krista. Smješten u to arheološko doba, kostrenski Solin zapravo je prvi lokalitet na otvorenom na kojem su na Kvarneru pronađeni arheološki tragovi koji se mogu datirati u mlađe kameno doba.

Starac vrlo posvećeno, unatoč skromnim sredstvima, svake godine istražuje ovaj pretpovijesni i kasnoantički lokalitet. Iako radi s ma-

lom ekipom, rezultati istraživanja danas su već prilično vidljivi i sastoje se od dijela kasnoantičkog bedema sagrađenog na mjestu pretpovijesne gradine.

Obrambeni zid

Bedem je otkopan i konzerviran na tri mjesta, a pritom je otkriven obrambeni zid širok dva metra i visok oko metar i pol. Pored zida otkopane su i tri kule s ulazima unutar zidina koji uključuju i kolni ulaz. Starac predviđa da

će, ako se istraživanje nastavi ovim tempom, otkopavanje trajati još barem četiri godine. Pritom ne isključuje neke nove nalaze koji bi upotpunili spoznaje o kontinuitetu života u Kostreni.

- Postoji mogućnost da ćemo daljnjim iskopavanjem ovdje pronaći i sakralnu građevinu. Naime, u prilog tome, prema nekim spisima, govori i podatak da su se Solinu nalazili ostaci grčkog kloštra. Naravno, moguće je da i

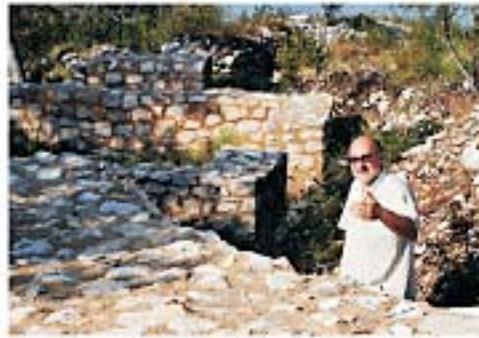
“Nalazi koji upućuju na tisućljećima dugu povijest naseljenosti pohranjeni su u Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja i jednog bi dana trebali biti izloženi i u Kostreni.”

nije bila riječ o samostanu već naprosto o ovoj utvrdi koja je prije nekoliko stoljeća, dakle prije pošumljavanja i devastiranja u Drugom svjetskom ratu, bila sigurno vidljiva, objašnjava Starac.

Prvi stanovnici Solina, prema njegovim riječima, bili su skupina koja je živjela na području cijele istočne strane jadranske obale. Izbor Solina kao mjesta za život vjerojatno proizlazi iz nesigurnosti, pa se tako populacija koja je u pravilu živjela uz more, seli u špilje ili na brda.

Prvi obrambeni pojas, izgrađen u suhozidu, Starac datira u razdoblje brončanog doba. Kasnije na njemu Rimljani grade i svoj fortifikacijski kompleks, odnosno upravo ovaj bedem koji danas na Solinu otkopavaju arheolozi. Cijeli se sustav nalazi u sklopu liburnijskog limesa koji je trebao spriječiti provale barbara na ova područja. Rimski bedem građen je u četvrtom stoljeću, a osim kamena, u njegovoj izgradnji je korišteno i vapno, što je, s obzirom na položaj Solina i udaljenost od izvorišta slatke vode, njegovu izgradnju učinilo i više nego zahtjevnom.

Fortifikacija je prestala biti korištena krajem

Naseljenost u četvrtom tisućljeću prije Krista - Ranko Starac

antike jer je, kako objašnjava Starac, za održavanje ovakve fortifikacije trebalo novca, a u raspadajućem carstvu ga nije bilo. Tako na Solinu zasad nema tragova iz vremena bizantskog carstva, ali ni iz vremena prvih dolazaka Hrvata na ova područja.

Ratničko "blago"

Pretpostavlja se da je Kostrena ponovo naseljena tek u 15. stoljeću, a uz Solin je iz novije povijesti vezana i legenda o skrivenom uskočkom blagu što su ga ondje uskoci zakopali u vrijeme turskih napada.

- Blago, nažalost, nismo našli, priznaje Starac. Umjesto uskočkog blaga arheolozi neprestano nailaze na ostatke iz Drugog svjetskog rata.

Uglavnom one namijenjene razaranju. Drugi svjetski rat ujedno je i vrijeme najveće devastacije ovog arheološkog nalazišta. Desetljeće ranije, ovo je područje najprije uništeno sadnjom crnog bora, a potom je svoje mjesto ovdje našao i cijeli sustav bunkera što su ga gradili Talijani između 1941. i 1943. godine. Razaranje Solina nastavili su Nijemci, a Starac je ovdje našao mnoštvo gelera i čahura metaka, dok je zid na nekim dijelovima uništen zbog eksplozija.

- Činjenica je da se u Drugom svjetskom ratu nije pucalo samo sa Solina, već i na Solin zbog njegovog strateškog položaja, ističe Starac.

On se već duže vrijeme zalaže da povijest života na Solinu i njegova obrambena funkcija kroz tisućljeća bude adekvatno valorizirana i predstavljena javnosti. Starac Solin vidi kao arheološki park koji je smješten u sklopu rekreacijske zone trim-staze. A brojni nalazi koji upućuju na tisućljećima dugu povijest naseljenosti ovih područja pohranjeni su u Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja i jednog bi dana trebali biti izloženi i u Kostreni.

Barbara Čalušić

Mjesec hrvatske knjige S knjigom u bolju budućnost

Tijekom Mjeseca hrvatske knjige od 15. listopada do 15. studenog Narodna knjižnica Kostrena je i ove godine organizirala niz aktivnosti za sve uzraste. Za učenike OŠ Kostrena organizirani su edukativni posjeti knjižnici: susret i likovna radionica pod vodstvom ilustratorice Željke Mezić, a prvašići su na dar dobili godišnju članarinu. Posjet djece vrtića Zlatna ribica protekao je uz ugodno druženje, razgledavanje brojnih slikovnica i čitanje priče.

Budući da je ovogodišnja manifestacija Mjeseca hrvatske knjige posvećena Europskoj godini aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti, za osobe životne dobi 65+ provedena je akcija besplatnog učlanjenja. Značajno događanje je i književni susret s velikim hrvatskim dramatičarem, romanopiscem i pripovjedačem Mirom Gavranom. Autor je predstavio svoje romane "Jedini svjedok ljepote" i "Kafkin prijatelj".

D. V.

Aktiv Crvenog križa Kostrena Akcija Solidarnost na djelu

Vrijedni učenici s prikupljenim stvarima

Aktiv Crvenog križa Kostrena i ove godine sudjelovao je u akciji "Solidarnost na djelu", 11. listopada u prostorijama kostrenske osnovne škole. Vrijedni učenici prodajući bonove solidarnosti uspjeli su sakupiti 1.500 kuna, a preostale bonove prodale su članice Crvenog križa. U akciji se sakupilo puno kvalitetne robe, obuće i pribora za školu koji će se podijeliti potrebitima. Ravnateljica Biserka Miškulin imala je puno razumijevanja za ovu akciju, koja ne bi bila moguća bez veli-

kog truda svih učitelja i učenika. U akciji je sudjelovalo 20 učenika kostrenske škole: Denis Smeraldo, Nina Zaharija, Antonella Šegota, Nora Tarlač, Emína Fodolović, Noa Janković, Toni Radolović, Antonio Čoza, Maurizio Bujanović, Andre Pavičić, Jelena Mrak, Maria Elena Matešić, Carmen Ivošević, Jelena Maračić, Chiara Frančšković, Karlo Vučetić, Fana Uršić, Teuta Filipović, Paulo Radan i Karlo Turina.

R. M.

U kostrenskom podzemlju biospeleolozi otkrili brojne špiljske vrste

Račić iz Urinjske špilje nova vrsta u znanosti

■ *Stephos boettgerschanackae*, kako je naziv ovog planktonskog račića, dugačak je nešto manje od milimetra, a osim njega, u Urinjskoj špilji pronađena je još jedna do sada nepoznata špiljska kopnena životinja - špiljska striga iz roda *Lithobius*

Dugačak je tek nešto manje od milimetra. Ime mu je *Stephos boettgerschanackae*. *Stephos* označava rod u koji je uvršten. Drugi dio imena dobio je u počast njemačkoj specijalistici za račiće kopepode dr. Ruth Böttger-Schnack. *Stephos boettgerschanackae* je, naime, planktonski račić. Točnije, u znanosti nova vrsta račića kopepoda (veslonožaca), koju su speleoronioci, Branko Jalžić iz Hrvatskog prirodoslovnog muzeja i članovi Hrvatskog biospeleološkog društva, pronašli u 15 metara dubokom jezeru Urinjske špilje. Prvi je iz roda *Stephos* pronađen u Jadranskom moru i do sada je Urinjska špilja njegovo jedino poznato nalazište na svijetu. Početkom 2012. godine u znanstvenom časopisu *Crustaceana* akademik prof. dr. sc. Frano Kršinić detaljno ga je opisao, ističući da njegov pronalazak baca novo svjetlo na razumijevanje rasprostranjenosti tzv. stigobiontnih račića kopepoda, odnosno pravih vodenih špiljskih račića koji obitavaju u

Godine 2009. u Urinjskoj špilji pronađena je špiljska striga iz roda *Lithobius* (foto: H. Bilandžija, Hrvatsko biospeleološko društvo)

Karlova jama najdublja

Uz Urinjsku špilju, dugu 115 i duboku ukupno 24 metara, od čega 9 metara na suhom dijelu i 15 metara dubokim jezerom, promjera 20-ak metara u kome se miješaju slatka i slana voda, i koja je najznačajnija zbog svoje veličine i brojnosti različitih staništa, u kostrenskom podzemlju nalaze se još Karlova jama (s 28 metara, najdublja istražena jama), zatim Bunetova jama kod Rožmanića, dva bunara u vodocrpilištu Martinščica, Mali štumbur na Perilu, špilje u uvalama Predpeč, Svežanj i Žurkovo, Tončakova jama, te uništene i zatrpane - jama iznad Martinščice i jama Bezdan. Tu su i četiri umjetna objekta: bunker u blizini uvale Perilo, rudnik iznad uvale Martinščica te u "Lencu" špilja kod kompresorske stanice i špilja iznad ceste.

“Članovi Hrvatskog biospeleološkog društva i SU Estavela utvrdili su 14 pravih špiljskih kopnenih i tri vrste vodenih životinja, od kojih su neke jedinstvene u Jadranu, a nalaze se i u Crvenoj knjizi ugrožene špiljske faune Hrvatske.”

špiljama Sredozemlja s podzemnim jezerima u kojima se miješaju morska i slatka voda.

Sustavna istraživanja

Ovo nije prva nova vrsta za znanost pronađena u Urinjskoj špilji. Godine 2009. u njoj je pronađena špiljska striga iz roda *Lithobius*, depigmentirana i potpuno slijepa vrsta troglobionta, kopnene životinjske vrste koja cijeli život provodi u špiljama. Ukupno je u kostrenskom podzemlju utvrđeno 14 troglobionata i tri stigobionata, pravih špiljskih kopnenih i vodenih životinja. Prema Crvenoj knjizi špiljske faune Hrvatske, među utvrđenim vrstama jed-

na je kritično ugrožena (špiljski kornjaš *Macherites nehajii*), jedna ugrožena (lažištupavac *Neobisium insularis*) i jedna osjetljiva (puž vrste *Zospeum kusceri*).

Za ova otkrića zaslužni su biospeleolozi Hrvatskog biospeleološkog društva i kastavske udruge Estavela koji su 2009. godine, uz potporu kostrenske Turističke zajednice i Općine Kostrena, počeli sustavno istraživanje špilja i jama na području Kostrene i do 2011. godine pobrojali i većim dijelom istražili 12 speleoloških objekata te evidentirali još četiri umjetna podzemna objekta. Prije toga, 2005. godine, SU Estavela je, u suradnji sa

Izložba “Jame i špilje Kostrene“

Izložba o kostrenskom podzemlju postavljena je u Čitaonici u Sv. Luceji (foto: J. Bedek)

Rezultati istraživanja predstavljeni su na znanstvenom skupu u Kostreni, stručni radovi o istraživanjima objavljeni su i u Zborniku Katedre Čakavskog sabora, u suradnji s TZ Kostrena priča o istraživanjima speleoloških objekata uvrštena je i u turističku brošuru, a SU Estavela pripremila je i izložbu “Kvarnersko podzemlje - jame i špilje Kostrene”, koja je, nakon Kastva, postavljena i u Kostreni.

Speleološkim odsjekom HPD Željezničar iz Zagreba te Institutom za oceanografiju i ribarstvo, Laboratorijem za ekologiju planktona iz Dubrovnika i SU Spelunka počela sustavno istraživati Urinjsku, a zatim i ostale špilje.

Speleološke objekte na kostrenskom području prvi put je, još početkom 20. stoljeća, popisala sekcija riječkog Cluba Alpino. Prvi hrvatski speleolog Josip Poljak, u okviru svog sustavnog istraživanja špilja i jama u Hrvatskoj, bio je i u Kostreni i navodi je kao lokaciju u svojoj knjizi iz 1914. godine, a godine 1963. Urinjsku špilju istražuju članovi Speleološkog odsjeka Planinarskog društva Platak pod vodstvom Bruna Puharića, koji je prvi na dah zaronio u jezero koje se u njoj nalazi.

Nužna zaštita

Bruno Puharić bio je vodič i biospeleolozima Estavela i Hrvatskog biospeleološkog društva te im je pomogao da obrade devet speleoloških objekata i umjetnih podzemnih prostora i pronađu i gotovo zaboravljene objekte, poput špilje Mali Štumber.

- Kostrenske špilje smo zaista detaljno istražili

pa za budućnost ostaje monitoring faune, špilja i staništa te postavljanje edukativnih tabli ispred njih, čime bi zaista bio zaokružen ovaj projekt. Naime, uz pomoć tabli bi posjetitelji i domaće stanovništvo moglo proučiti i naučiti puno o kostrenskom podzemlju na idealnoj lokaciji, ispred samih špilja. Projekt postavljanja tabli smo prijavili na natječaj Općine, ali još nismo dobili traženi novac. No, Općina je, kao i TZ Kostrena, do sada davala punu potporu našim istraživanjima i odlično smo surađivali, kaže voditelj projekta Marko Lukić iz Hrvatskog biospeleološkog društva, koji ne odbacuje mogućnost da se trajnim monitoringom pronađu i neki novi zanimljivi nalazi, a nikada nije isključeno da se negdje u kostrenskom kršu skrivaju i neke nove, do sada neotkrivene vrste poput *Stephos boettgerschanackae*. Njegovim pronalaskom za znanost Urinjska špilja je postala i tzv. tipsko nalazište, pa je potrebno posvetiti i odgovarajuću pažnju njoj, ali i zaštiti ostalih kostrenskih špilja i jama, kako bi ih se sačuvalo i spasilo od uništavanja.

Slavica Bekić

Urinjska špilja jedino je poznato nalazište na svijet račića *Stephos boettgerschanackae* (foto: J. Bedek, Hrvatsko biospeleološko društvo)

Budimir Jurković Bude, kapetan duge plovidbe

Vela Luka i Kostrena su moje ljubavi

■ Kostreni sam svu svoju mladost pustio, kade san najbolji prijatelji imao, kade san se oženio, gdje san uživo i ponosan bio. Ma nikada ja nisam zaboravio na Dalmaciju i Velu Luku, moju matičnu, najljepšu luku, od kuda san rodnom

Barbarina je bila, maša va crikve, večera sv. Mikule, Lucijna, a barba Budimira ni videt po Kostrene, ni na Korzu ga ni, pa smo šli do njegovoga doma videt ča je šnjn. Ni se valjda ča najadil na Kostrenu, na judi, da mu ni ki na žulj stal ili morda, ča je najmanje vjerovatno, da ni pozabil na užance ke je zavolel sa ova leta ča je med nami va Kostrene. Našli smo se va njegoven stanu na Podmurvicami pa ovako poveda:

Nisam pravi, fali mi force i zraka. Ne uzdam se ići nikamo sam, ni sa auton ni hodeć. Dobro se zna da me je pred par let srce dobro stisnulo, da sam operacije imao i da san sve dobro podnio, ali zadnje vrime nekako ne moren, a fali mi, vraga ni neće falet, Kostrena kade sam svu svoju mladost pustio, kade san najbolji prijatelji imao, kade san se oženio, gdje san uživo i ponosan bio. Ma nikada ja nisam zaboravio na Dalmaciju i Velu Luku, moju matičnu, najljepšu luku, od kuda san rodnom, od kuda je moj otac navigao prema Rijeki i Kostrene.

Veza s Dalmacijom

Ta veza Dalmacije i Primorja je kod nas va familije od uvijek. Tata je brodove imao, trgovac je bio pa je let i let vino vozio odozd gore. Veliki su to brodi bili, drveni do tridesetak metara, a va štivami bačve velike nakrcane s vinom. Obavezno bi tata fermal, noć prije skrivanja vina, i prespavao na rive Podurinju, kako bi jutro rano, na današnji Mrtvi kanal, frižak i naspan došao i vino prodao. Već onda je to počelo s Kostrenom, a fermal se neće, kako stvari stoje, aš je dio mene zauvijek u Kostrene i to kćer Marina zvana Mare va Rožmanićima sa Peron i djecom Milom i Ivanom, zatim takozvani Ven-

S Marinkom Dumančićem, direktori na potpisu ugovora

Bude s četiri kćeri, Marinom, Anom, Andreom i Olgicom

texi iz Glavana, kćer Andrea s Dankom i sinom Androm, onda Glažari, kćer Olgica u Pavekima s Goranom i djecom Rokom i Bornom. Svi pomalo mijenjaju adrese, ali uvijek va istoj pošte 51221. Ja i moja žena Jurica smo u stanu, a s nama je kćer Ana i njezin sin Marin, pa je Ana ona spona koja radi most i spaja nas ovdje u stanu i Kostrenu, jer su stalno moje ljepotice on line.

Moj tata je počel navigat prema Rijeki, a ja san igrom slučaja završio tu jer je moj barba Mate, trgovac, imao stan na Sušaku kod koga sam živio, pa upisao i završio pomorsku školu u Bakru i maturirao 1957. leta.

Mislio sam da Velu luku neću pustit, društvo i familju, ali nikad ne znaš ča ti život nosi. Život je nepredvidiv i zanimljiv pa san ja svoji najbolji prijatelji zamijenio za nove koji su isto bili "ludi" i nezaboravni, počev od pokojnih Ruda Randića i Marija Perovića, do Zlatka Uršičića, Mladena Karlovića, Hrvoja Rosovića, Zvonimira Stipanovića...

Rude nas upoznal

Si znaju da je moja žena kćer od gospe Olge i kapitana Jure Uršičića, odnosno sestra od kapitana Zlatka, ali me nije Zlatko s njom upoznao nego pokojni Rude koji je najviše zaslužan za ovaj uspješan brak koji traje već, ne znam toč-

no, ali preko pedeset let. Jurica je imela sobu u prizemlju u kući u Urinju, a Rude i ja bismo se uvijek oko te poneštre po škuren motali, a Jurica je mamu va pomoć zvala da joj pomogne, da nas potira jer da ne more od nas ni učit ni spat.

Tako smo se mi pomalo zabavljali i zavoleli i ne razdvajamo se. Rano smo se oženili, na fakultet smo hodili, Jurica na medicinski, ja na pomorski, rodila se Marina, a mi smo fakulteti va sriće i ljubavi finili.

Prije fakulteta sam u vojski bil va Splitu va Divuljami, blizu moje Vela luke pa mi ta muka od vojske ni tako teško pala, a onda odmah i na kadeture na Jugolinije i veći del bil na staroj Hrvatskoj za Ameriku. Jedno vrime san bio sa kapitanom Jurom Suzanićem ki mi je ostao u lijepoj uspomene.

Dari sriće, Bude kanta uz harmoniku

Rodil sam se, za ono vreme, u relativno bogatoj porodici, moji su trgovci bili, na samoj rivi va Veloj luke i dan danas velu kuću imamo, kako san rekao brod za prevoz vina su imeli i još bili suvlasnici drugih brodova. U prizemlju te kuće su konobe bile i velike bačve gdje se vino držalo, danas to prizemlje nije naše, tu su druge butige i poslovni prostori.

Izbjeglica u Egiptu

Rođen sam 1938. godine, a zanimljivo je iz moje mladosti da sam živio u El Shattu, u Egiptu, kao izbjeglica od 1943. do 1945. godine, moja mama, ja i mlađi brat. Pobjegli smo od rata, mislili su roditelji da će tamo bit bolje, a tamo mi je taj mlađi brat umro i zakopan. Teški su uvjeti tamo bili, slaba hrana, malo vode, šatori, slaba higijena, bol. Zanimljivo je da san tamo čak i prvi razred završio.

Sve čovik zdura, pa je tako i moja mama to nekako pasala, posle je rodila još jednoga brata Mateka ki je igrom slučaja isto završio u Rijeci kao i ja. Veliki dio radnoga vijeka smo radili skupa va Lošinjskoj plovidbe. Maja mama je bila isto iz dobro stojeće porodice, rodnom iz Pirovca, a tamo je imela sestre i brati, a si školovani i cijenjeni ljudi.

Dobra pozicija

Ja san posle fakulteta relativno malo navigiral na Jugolinije, jedno pet, šest let i zaposlil se va Lošinjskoj i tamo penziju dočekal. Zanimljivo je to da san čak i komandant na brodu bil, ma ne na Jugolinije nego na Lošinjskoj plovidbi. Ne moren se sjetit sada tko je bio direktor ili šef, ali taj isti je od nas koji smo radili na kraju tražio da nam uvijek matrikula bude spremna za navigat u slučaju potrebe, pa san tako i ja jednom prilikom zamijenio komandanta koji je imao, čini mi se, zdravstvenih problema ili smrtni slučaj.

Va Lošinjskoj san uvijek bio na dobroj pozicije, ali Lošinjska je tada bila jako mala firma, malo

Bude s jednim od pet unuka, Mla je jedina ženska unuka

brodi, svi stari, pobrali bimo ono čega se Jugolinija riješila. Nakon toga smo kupovali prvo polovni brodi, pa onda se bolji i bolji i novi brodi. Razvijali smo ro-ro servis kupili i izgradili rorojce Ivu, Ani, Lipu, Rapoću, Cres... Imali predstavnike po Mediteranu, dobru i brzu servisnu službu, dobre posade, pa smo se otisnuli van Mediterana, davali brodi i posade u charter i svako ljeto napredovali.

Glavni dio firme bio je na četvrtom katu Splitske ulice u Rijeci, gdje je i danas. Zanimljivo je bilo da je moja žena imala ordinaciju na istoj adresi na prvomu katu. Ja san puno putovao u Beograd, Mađarsku, Austriju, Njemačku, Italiju, Sloveniju, sve države va okruženju redovito, pa i dalje za sjevernu Evropu. Mogu reći da sam na šarm, pjesmu i kroz zabavu dogovorio dosta poslova i bio rado pozivan i ugošćen. Zanimljivo je da sam puno godina bio i predsjednik radničkog savjeta, šef linije za Sjevernu Afriku, a kasnije zamjenik komercijalnog direktora. Nisam nikad bio u partiji, ali sam ipak uvijek bio na rukovodećim pozicijama, što onda nije bilo uobičajeno.

Četiri kćeri

Sve mi je Lošinjska dala, ali ne samo meni. Kao porodica smo bili svi, poznavali se i razvijali, davali sebe unutra bez fige u žepu, jer smo svi bili Lošinjska. Moja porodica je normalno i lijepo živjela, po ljetu se va vikendicu u Artatoru na Lošinju hodilo i tamo se je strašno puno vremena provodilo, zabavljalo, sve moje kćeri s porodica i mi. I dan danas je tako, i va Velu Luku se ide, mlađi vole rotu promjeniti i jedanput na godinu dole poć. Imam četiri kćeri i uvijek je oko toga bila zafkancija kada bi moja draga žena bila u drugom stanju, hoće li doći sin na svijet? I onda objava - Bude opet dobi kćer! Danas je situacija posve promijenjena, pa imam jednu unuku i pet unuka. Sretan sam sa svima, a posebno činjenicom da unuk Marin nosi prezime Jurković.

Evo leta su pasala, slavili smo 50 godina mature, pa lani 50 godina braka, starost pomalo dohaja, ruzina nagriza, a ja se često i rado domislin mladosti, harmonike, prijatelji, pjesme i pića, Čala i Njanje, Urinja i Šoić. Harmonika je stalno bila u pogonu i nikad mira nisam imao, dragi Bog, Dalmacija i roditelji su mi dali dobar glas pa bi svi u društvu nakon čašice, dve... skoro va isti glas nagovarali: "Bude znami harmoniku, Bude kantaj!" Puno ih je pokojnih ma se uspomena čuva i uvijek se sa smiješkom sjetim dobrih ljudi i lijepih trenutaka. Ne bin volel da se ova čakula fini, a da ne rečen da su moja punica i punac, odnosno Njanja i Čale, kako smo ih od milja zvali, bili mene i semi našemi jako dobri, puno pomagali i da za njih imam samo riječ hvale.

Zaključujem tužnom konstatacijom, prije par dana je bio Sveti Mikula zaštitnik pomoraca, a naša Lošinjska je propala, ostali su na jednom brodu, ljudi se šalju doma, krenula Lošinjska va rotu od Jugolinije, fondo!

Rođna kuća va Velj Luke

Ako ne postanete kao djeca...

■ "Ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko".
Spasenje dolazi po skromnom sreću

Ako ne postanete... Nijedna religija prije i poslije Krista ne zahtijeva od odraslih postati djetetom da bi se upoznalo Boga, da bi se ušlo u njegovo kraljevstvo. Samo Isus nudi takav put. Ta njegova ponuda izazvala je i nastavlja izazivati sablazan. To je sablazan koji prožima sudbinu Adama i Eve: "...vi ćete biti kao Bog", govori im zmija. Ubiranje zabranjenog voća grijeh je oholosti: stvorenje se hoće uzdići i postaviti na mjesto Stvoritelja. Beskrajno sićušni stvor pravi se beskrajno velikim. Krihkost i ograničenost glumataju svemoć. Prvi ili iskonski grijeh sastoji se u čovjekovu odbijanju da bude sin i kćer.

Susrećemo se s nezamislivim: sam Bog postaje sinom. U Marijino krilo počinje čudesna pustolovina stanice koja postaje embrijem, pa fetusom i novorođenčecom. Bog postaje čovjekom. Onaj koji nadvisuje vrijeme i prostor, Onaj koji nema ni početka ni svršetka začet je u tijelu jedne žene. U jednome adventskom himnu čitamo: "O Isuse, o Spase naš/ Kog prije svake svjetlosti/ Božanstvom sebi jednaka/ Nebeski Otac porodi/ Ti sjajno svjetlo Očevo/ Ti nado roda ljudskoga/ O Stvorče svijeta, sjeti se/ Da rađajući se nekada/ Ti naše tijelo obuče/ U tijelu čiste Djevice".

Misterij ljubavi Božje

Neizmjerni Bog stiže se u prostor, u krilo Marijino. Vječni se Bog stiže u vrijeme. Rada se jedan Čovjek da bi mogla umrijeti naša smrt i da bi nam bio darovan Njegov život, sinovski

život u relaciji s Bogom Ocem. Ovdje se objavljuje misterij skromne ljubavi Božje iz koje prolazi svaka ljubav koja je uistinu dar.

"Ako ne postanete...", tema je koja se ne rađa iz jedne mitološke vizije djeteta kao jednog bića koje je po naravi samo dobro i savršeno. Bili smo djeca prije nego postadosmo odraslima te dobro znademo naše dječje sebičnosti, tvrdoglavosti i instinktivna reagiranja. Ali dijete je maleno, nezaštićeno, potrebno svega, a ipak je uvijek otvoreno za osmijeh. Dijete je jednostavno ono što je - stvorenje. I to biti-stvorenje, biti-sin ili biti-kći, dovoljno je djetetu jer je sretno to biti i ne traži biti nešto drugo, nego samo da bude voljeno. Djeca znaju otvoriti vrata srca svakom susretu, nemaju maske, širom su otvoreni svijetu i životu. Djeca su majstorčići u umješnosti povjerenja i čuđenja. Oni umiju živjeti kao lilijsani u polju i ptice nebeske, znatizeljni prema onome što donosi svaki novi dan, daleko od zaokupljenosti koje slobodu zarobljavaju.

Spasenja dolazi preko djece po njihovu pogledu punom udivljenja i čuđenja naspram sebi i drugima i svijetu. Ništa nije proračunato i unaprijed određeno: poznato i voljeno lice, list na vjetru, valovi na moru.

Spasenje preko djece

Spasenje prolazi preko djece po njihovom potpunom pouzdanju koje je izručenje vlastitoga života u ruke, u srce i um majke i oca. Spasenje prolazi po očekivanju punom nade i ta nada opečačuje vrijeme rasta naših prvih godina, i nema sjene koja bi bila kadra ugušiti je. Spasenje prolazi preko slobode djece, koja je prostor i vrijeme igre, mogućnost stvaranja fantastičnih svjetova u kojima djeca nalaze sebe i druge. Dakako, život nije igra, ali u vremenu koje nam je dano pozvani smo staviti u igru nas same da talenti ne bi ostali zakopani.

Spasenje prolazi po njihovoj žeđi za spoznajom koja nema veze sa žeđu za posjedovanjem. To je znatizeljna satkana od pitanja, polazeći od onoga odlučujućeg: pitanja što je dobro, lijepo i istinito, a ta su pitanja žig koji je Stvoritelj utisnuo u naše duše. Ne samo da Bog od nas traži da postanemo kao djeca, nego i da primimo dijete. Isus koji se rađa u Betlehemu za vrijeme vladavine cara Tiberija Cezara nije bajka, povijest je. Ali za razliku od svih drugih povijesti, one noći pred više od dvije tisuće godina povijest se premeće u spasenje.

Ivan Stojić

Rođeni i umrli

U razdoblju od sredine srpnja do sredine studenog 19 novorođenih beba, od čega 14 djevojčica i pet dječaka, prijavljeno je na prvo prebivalište u Općini Kostrena.

To su Vanesa Radman, rođena 14. srpnja, kći Maje i Sanjina; Tin Vilhar Bešvič, rođen 19. srpnja, sin Kristine i Saše; Petra Baljak, rođena 19. srpnja, kći Milijane i Jerolima; Lara Zeko, rođena 7. kolovoza, kći Anite i Jurice; Julija Kovačič, rođena 12. kolovoza, kći Anite i Jerka; Roni Milivojević, rođen 12. kolovoza, sin Tereze i Miodraga; Marta

Katalinić, rođena 30. kolovoza, kći Eve i Zorana; Lea Krpan, rođena 1. rujna, kći Aleksandre i Zvonimira; Ana Borovac, rođena 12. rujna, kći Brankice i Igora; Petar Brusić, rođen 13. rujna, sin Karle i Ivana; Dorian Žeželić, rođen 18. rujna, sin Željke i Alena; Vali Vranić, rođena 18. rujna, kći Ive i Nenada; Barbara Bistović, rođena 21. rujna, kći Sanje i Hrvoja; Dora Andrijić, rođena 5. listopada, kći Željke i Zorana; Arbnor Shatri, rođen 5. listopada, sin Aferdite i Smaila; Lucia i Leona Lencović, rođene 30. listopada, kćeri Dragice i Roberta; Lucija Turčić, rođena 31. listopada, kći Dub-

ravke i Sanjina; Ema Babić, rođena 16. studenog, kći Lane i Zlatka.

U istom periodu na kostrenskim grobljima sahranjeno je 11 pokojnika.

Na groblju u Sv. Luciji pokopani su Tomislav Ružić, Graciela Jakšetić, rođ. Pescorari; Živko Perović, Ivanka Vračko, rođ. Doričić; Vitomir Dundović, Marija Alt, rođ. Pavletić; Ivan Vrbeta, Dara Kužet, rođ. Kardum i Ante Justinčić s prebivalištem u Kostreni te Josip Paulin iz Rijeke. Na groblju u Sv. Barbari pokopan je Radovan Šepić iz Rijeke.

Mališani dječjeg vrtića Zlatna ribica jesen proveli u brojnim aktivnostima

Proslava rođendana uz čaj i kolače

■ Upoznali su kostrenske olimpijce, družili se uz knjigu, pripremili zdravi rođendanski "domjenak" za roditelje te se prisjetili Vukovara i odali počast njegovim žrtvama

Prošireni i novouređeni dječji vrtić Zlatna ribica od rujna 2012. godine skrbi o 164 djece upisanih u osam odgojno-obrazovnih skupina, od toga tri jaslične s djecom mlađom od tri godine i pet vrtičkih.

U okviru redovnog programa, u vrtiću se i nadalje provodi sportski program u koji se uključuju zainteresirana djeca od 4. godine do polaska u školu, te kraći program engleskog jezika kojeg provodi Škola za strane jezike Linguae, a koju polazi 24 djece. Oba ova programa financiraju sami roditelji. Trenutno je vrtić, odnosno njegovi djelatnici, kojih je sada 28, u fazi uhodavanja. Prostor je znatno veći, djece je puno više, ali eventualni problemi rješavaju se u hodu i sve polako sjeda na svoje mjesto.

I u ovoj pedagoškoj godini nastavilo se sa sportskim aktivnostima. Vrtičarci su obilježili Hrvatski olimpijski dan odlaskom skupine Bumbare na riječko Korzo gdje su pokazali sva svoja znanja i vještine te su i djevojčice i dječaci osvojili prva mjesta u nogometnom turniru.

Uprilичeno je druženje iste grupe djece s olimpijcima Jedriličarskog kluba Galeb, Marinom i Danom Lovrovićem. Djecu je, između ostalog, zanimalo ima li jedrilica volan i nose li jedriličari dresove, a gosti su strpljivo odgovarali, objašnjavali kako se postaje vrhunski sportaš, te čak i pokazali nekoliko vježbi obaveznih za svakog sportaša koji želi biti u formi za vrhunska natjecanja. Ovaj je susret organizirala Ina kao sponzor braće Lovrović i

Djeca su se u Mjesecu knjige upoznala s radom knjižnice

Od 14. rujna kostrenski vrtić radi u proširenom izdanju

vrtića Zlatna ribica. Sportske aktivnosti nastavile su se 28. studenog tradicionalnim druženjem s dječjim vrtićem Radost iz Crikvenice, kojeg su Ribice ugostile u svojoj dvorani.

Povodom obilježavanja Mjeseca knjige, djeca su bila potaknuta na donošenje slikovnica od kuće, a koje su se tijekom dana ili u popodnevnom odmoru čitala u skupinama. Papaline, Leptirići i Zvezdice posjetili su Narodnu knjižnicu Kostrena gdje im je ravnateljica knjižnice Dragana Vučinić pročitala priče "Muha Zunza" i "Pauk Praško". Tom prigodom djeca su se upoznala s radom knjižnice i načinom njenog korištenja.

Tradicionalna jesenska svečanost "Mirisi i okusi jeseni" održala se na sam rođendan vrtića 22. studenog. U jutarnjim satima odgajateljice su u svojoj izvedbi za djecu pripremile predstavu "Ogledalce". Vrhunac svečanosti bio je predviđen u poslijepodnevni satima, kada su joj se priključili i roditelji. Terasa prigodno uređene dječjim radovima mamele su svojim raskošnim mirisima svježe skuhanih čajeva i toplih kolača i kompota. Promovirana je zdrava prehrana, pa je tako čaj bio poslužen s medom i limunom, a od kolača se poslužio onaj s jabukom i rogačem kojeg djeca i inače kon-

zumiraju u vrtiću.

U vrtiću se ove godine prvi put obilježio dan sjećanja na Vukovar paljenjem lumina te su se odgajatelji na primjeren način s djecom prisjetili žrtava Vukovara i odali im odgovarajuću počast.

Borka Reljac

Šibe s porukama roditelja

U sklopu UNICEF-ovog programa Rastimo zajedno održan je ciklus radionica za odgajatelje. Naime, odgajatelji-voditelji, koji inače educiraju roditelje, ovog su puta održali skraćeni ciklus od šest radionica za sve ostale odgajatelje vrtića.

Krajem studenog održan je i Klub roditelja s temom promoviranja nenasilja nad djecom, a isto se sprovelo kroz aktivnost ukrašavanja šiba za Sv. Nikolu prigodnim porukama o odgoju djece. Šibe su kasnije podijeljene djeci, a svaka je imala poruku nekog od roditelja iz Kluba.

Godišnja općinska nagrada pripala je Osnovnoj školi Kostrena

Duh škole proširen cijelom Kostrenom

■ Bitno je da se duh škole širi izvan njenih zidova, da se osjeća u mjestu, da suradnja sa svima bude obostrano pozitivna i inspirirajuća, kaže ravnateljica Biserka Miškulin

Osnovna škola Kostrena dobitnik je godišnje nagrade Općine Kostrena. Ravnateljica škole Biserka Miškulin ističe da joj je uistinu drago što je trud djelatnika škole prepoznat, osobito iz razloga što raditi u današnje vrijeme, kad je novaca sve manje, nije lako i treba se boriti s materijalnim teškoćama. Zato zahvaljuje učenicima koji se trude, učiteljima koji ih vode, ali i roditeljima koji ih u većini slučajeva podržavaju.

– Jako mi je bitno da ova škola ima podršku lokalne sredine i svih onih koji mogu s njom surađivati i pomoći joj. Trudimo se surađivati sa svima koji to žele, a posebno ističem suradnju s Katedrom Čakavskog sabora Kostrene kojoj se zahvaljujemo što je prepoznala napore škole, učitelja i učenika da svake godine budu što uspješniji. Našu uspješnost dugujemo i potpori i suradnji raznih društava te sportskih i kulturnih udruga iz Kostrene, posebice turističkoj zajednici i vrtiću Zlatna ribica. Zahvaljujem i svim suradnicima koji su nam pomogli da postignemo rezultate koje smo ostvarili, kaže Miškulin.

Nagrađeni učenici s ravnateljicom Biserkom Miškulini na izletu u Istri

Ravnateljica naglašava da se nastoji oplemeniti ne samo prostor škole, nego i svake godine uvesti nešto novo, djeci ponuditi više, koliko je to naravno u ovim kriznim vremenima moguće. Ono što je najvažnije, vidi se da su učenici zaista zadovoljni.

Korak naprijed

– Svake se godine vidi korak naprijed u našem radu, našim rezultatima i cjelokupnom uspjehu škole. Djelomično je to zbog cjeloživotnog stručnog usavršavanja učitelja, ali i zbog velikog elana kojim kročimo u svaku novu školsku godinu. Bitno je da se duh škole širi izvan njenih zidova, da se osjeća u mjestu, da suradnja sa svima bude obostrano pozitivna i inspirirajuća za neka buduća vremena, dodala je.

Noćno čitateljsko druženje upriličeno je 5. studenog u knjižnici Osnovne škole Kostrena, a okupilo je dvadesetak učenika 6. i 7. razreda. Cilj druženja bio je potaknuti djecu na čitanje nelektiranih naslova te znanje o odabiru i korištenju podataka iz različitih izvora, što su organizatorice, profesorice hrvatskog jezika Ina

Prolíće

Prolíće nan je došlo
i lipi, topli dani doneslo.

Rožice šare po umejkah su se rashitale
kot da su se narisale.

Vesela dica šla su se vanka igrat
i lipi cvet mame nabrat.

Antonio Pelčić, 3.b
(mentorica Nataša Mažer Baljak)

Da san tić

Da san leh tić,
ne teplen suncu bin se teplil
i po celi dan vesel bil.

Ni daž mi ne bi smetal,
a va školu bin kantat šal.

Da san leh tić,
lip i šesan bin bil
i sakud bin hodil.

Mateo Kos, 3.b
(mentorica Nataša Mažer Baljak)

Randić Đorđević i Laura Bodulić te voditeljica školske knjižnice Korina Udina, i postigle. Večernje druženje uz knjigu na temu vampirske književnosti pobudilo je veliko zanimanje prisutnih koji su ovoj temi pristupili iz nekoliko različitih kutova. U prigodnom ambijentu čitani su odlomci knjiga na zadanu temu, gledani ulomci dokumentarnih i igranih filmova, kasnije su dijelovi teksta dramatizirani i odigrani, a sve su kamerom zabilježili članovi školske Filmske grupe. Ovime se OŠ Kostrena priključila državnom projektu za poticanje čitanja među mladima "Tulum s(l)ova". Druga faza ovog projekta je čitanje u javnosti, što će škola pokušati dogovoriti s vrtićem, a što uključuje čitanje u trajanju desetak minuta.

Grobničke jeseni

Osnovna škola Kostrena već je drugu godinu zaredom sudionik programa Grobničkih jeseni koje organizira Katedra Čakavskog sabora Grobničine. U sklopu ove manifestacije učenici naše škole sudjelovali su početkom listopada

Kušin

Miči al veli,
črn al beli
kušin na postelje
leži i čeka.

Strpljeno čeka
trudnoga,
pospanoga,
namuranoga,
al nesričnoga.

Vavek mehki,
vavek spravnii,
dobro proresen,
na postelje zavučen.

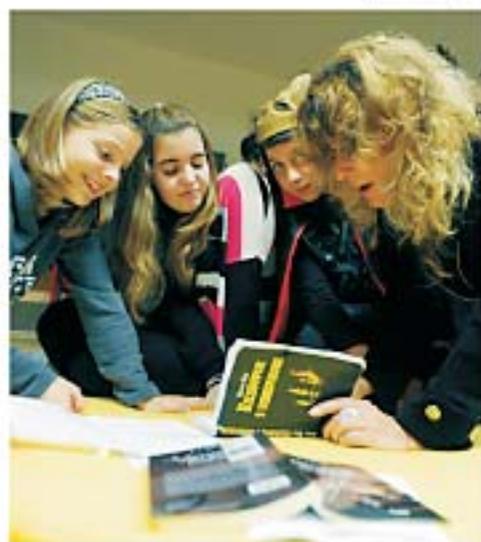
Marko Rošić, 6.a
(mentorica **Silvana Kopajtić Zurak**)

u cjelodnevnom programu u kaštelu Grada Grobnika. Za četrdesetak učenika organizirane su tri radionice: glazbena, gdje su obrađivane domaće teme, plesovi i melodije, likovna, uz gostovanje kipara Tomislava Pavletića, te literarna, na temu čakavštine. Desetak učenika kostrenske škole sudjelovalo je u kvizu znanja "Gdje sam - tko sam". Na završnoj priredbi održanoj u Domu Čavle 11. listopada nastupile su sve škole sudionice. Kostrenski se zbor predstavio pjesmom "Grobnička kartolina" koju je uvježbao na glazbenoj radionici, a uslijedio je kulturno-umjetnički program vezan uz tradiciju i običaje našega kraja. Vrhunac završne večeri bila je dodjela nagrada u natječaju "Darovani", a među nagrađenima su bila tri učenika OŠ Kostrena, Mateo Kos i Antonio Pelčić iz 3.b s mentoricom Natašom Mažer Baljak te Marko Rošić iz 6.a s mentoricom Silvanom Kopajtić Zurak.

Izlet u Istru

Za sve nagrađene učenike, njihove mentore i ravnatelje Škola organiziran je zanimljiv i edukativan izlet tragovima umjetnosti, kulture i čakavštine u Labin, Dubrovu, Žminj i Dvigrad. U Labinu su posjetili nekoliko slikarskih ateljea uz vodstvo umjetnika Vinka Šaine. U Dubrovu su razgledali park skulptura, mali rimski amfiteatar i prošetali "Bijelom cestom", jedinstvenim umjetničkim djelom suvremenih umjetnika. Naime, ova se cesta već više godina gradi u okviru parka skulptura Mediteranskog kiparskog simpozija, prema ideji Josipa Diminića, gdje se svakih 25 metara ceste izrađuje prema ideji drugog umjetnika. Uz voditeljstvo predsjednice Čakavskog sabora u Žminju, izletnici su posjetili tamošnju čitaonicu, crkvu i kapelicu s vrijednim freskama te mnogo naučili o povijesti i kulturi toga kraja. Uslijedilo je razgledavanje ostataka starog rimskog grada Dvigrada, gdje je u tadašnje vrijeme živjelo više od dvije tisuće ljudi, a od kojeg su danas ostale samo impresivne zidine.

Borisa Reljac

Noćno čitačko društvo na temu vampirske književnosti

**Malonogometni turnir
Savjeta mladih****Mate i prijatelji
na prvome
mjestu**

Na turniru je sudjelovalo osam ekipa

Savjet mladih Općine Kostrena organizirao je 10. studenog, u suradnji s neprofitnom kostrenskom udrugom Carpe diem, prvi amaterski malonogometni turnir na terenima uz sportsku dvoranu Kostrena.

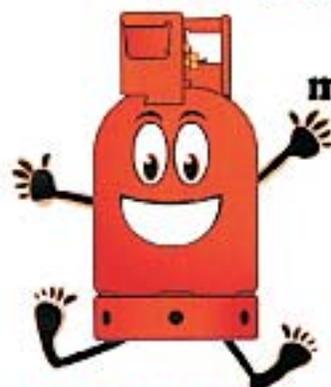
Savjet je do sada organizirao tri uspješna paintball turnira te turnir u odbojci na pijesku. Na turniru je sudjelovalo osam ekipa, šest iz Kostrene te po jedna iz Rijeke i s Grobnika.

Prvo mjesto osvojila je grobnička ekipa Mate i prijatelji, ispred ekipa Uvijek najgori i Bečari iz Kostrene. Zanimanje za sudjelovanje na turniru je bilo jako veliko, pa će Savjet mladih ubuduće pokušati organizirati turnir za veći broj ekipa.

B. R.

USLUŽNO TRGOVAČKI OBRT DUNDOVIĆ - PEROVIĆI 1, 51221 KOSTRENA

KUĆNA DOSTAVA PLINA DUNDOVIĆ BESPLATNA

montaža boce, zamjena gumice,
kontrola instalacije u stanu.
U ponudi imamo regulatore,
crijeva i gumice

Tel. 051 / 288-209

Mob. 098 / 867-158 · 091 / 929-86-08

RADNO VRIJEME PON-SUB 07.30-20.00 h

**Svijeće kod sidra
u Žurkovu****Sjećanje na
Vukovar i
Škabrnju**

U organizaciji HDZ-a Kostrene i ove su godine pored velikog sidra u Žurkovu zapaljene svijeće u znak sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje povodom 21. godišnjice njihovog stradanja. U simboličnom paljenju svijeća sudjelovalo je mnoštvo hrvatskih branitelja i mještana koji su na ovaj način odali počast svim žrtvama grada Vukovara i Škabrnje.

N. K.

Neočekivani gosti u vrtovima i dvorištima

Kostrenjani u strahu od divljih svinja

■ Lovačko društvo Jelen investiralo je 40 tisuća kuna za dvije čeke i hranilicu kako bi primamili divljač da se makne iz mjesta i hranu pronalazi dalje od ljudi

Mnogi stanovnici Kostrene minuloga su ljeta, no i nakon sezone, imali neobičajene posjetitelje u svojim vrtovima i dvorištima. Naime, više je mještana pričalo o bliskim susretima s divljim svinjama, čak i u predjelima vrlo blizu mora. Poznato je da te divlje životinje obitavaju u šumovitijim dijelovima općine, no njihovi ovogodišnji izleti zatekli su Kostrenjane. Jedna od onih koji su primijetili ove neočekivane goste je i Vanja Kusanović, čija se kuća nalazi u blizini kostrenskog vrtića i osnovne škole. Bilo je to ovog listopada.

- S obzirom na to da imam malo djeteta, bila sam budna oko 3 ujutro. Izašla sam na naš balkon koji gleda na vrtić. Čula sam neke zvukove i primijetila divlje svinje, bilo ih je oko petnaest. Tamo se nalazi jedan veliki hrast pa su se okupile oko njega i valjda jele žirve s poda, priča Vanja, koju noćni posjetitelji nisu osobito uplašili.

- Nisam se bojala jer sam bila na balkonu, malo sam se možda iznenadila. No, nije mi bilo ugodno narednih dana kada sam izašla pro-

Lovi su postavili čeke da odvuku divlje svinje iz kostrenskih naselja

šetati s djetetom, iako znam da se one slabo kreću danju.

Svinje je obitelj Kusanović čula još nekoliko puta, a i njihovi susjedi prijavili su isto. Vanja

u Kostreni stanuje tek nešto više od godinu dana, no ni njezin suprug ni starije generacije mještana ne pamte da su divlje svinje ikada primijećene na toj lokaciji.

Pojavu je objasnio Marinko Linić, predsjednik Nadzornog odbora lovačkog društva Jelen Čavle i dopredsjednik Lovačkog saveza Primorsko-goranske županije.

- Divljač migrira. Može ju nešto prestrašiti, psi ili druge životinje, bilo što. Divlja svinja može u jednom danu prijeći 50-70 kilometara. Ona nema stanište, a zadržava se ondje gdje ima hrane, pojasnio je Linić.

- Očito je da je populacija porasla i zato ih se sada zamijetilo tamo gdje ih prije nije bilo. Primijetio sam da je kostrenski teren prilično nepristupačan, što divljoj svinji odgovara. Podneblje je kamenito s dosta raslinja, staze nisu pročišćene, to im nudi zaštitu. Hrane nema mnogo, ali moguće je da su je našle kod vrtova i zato se zadržale, kazao je Linić.

Lovačko društvo Jelen, zaduženo i za područje Kostrene, već je poduzelo i odgovarajuće protumjere najezdi divljač.

- U zadnjih mjesec dana postavili smo dvije čeke da osiguramo predio kostrenskog vrha te postavili hranilicu kako bismo primamili divlje svinje da se maknu iz mjesta i idu gore gdje ima hrane, objasnio je, nadodavši da je ustrijeljen i jedan medvjed, koji bi mogao biti onaj primijećen na području Cernika i Kostrene.

- Može se reći da smo se potrudili, a i osigurali sredstva. Lovačko društvo investiralo je 40 tisuća kuna za dvije čeke i hranilicu da bi se udovoljilo mještanima Kostrene. Nadamo se da ćemo polučiti još bolje rezultate, zaključio je Linić.

Relja Paškvan

Centar za palijativnu skrb

Pomoć neizlječivim bolesnicima

Kako bi se oboljelima od neizlječive bolesti i njihovim obiteljima olakšala teška situacija, u okviru Doma zdravlja Primorsko-goranske županije već nekoliko godina djeluje Centar za palijativnu skrb. Na području Grada Rijeke i riječkog prstena djeluju tri tima palijativne skrbi, a jedan od njih zadužen je i za područje Kostrene.

- Naš tim obuhvaća istočni dio Rijeke i riječkog prstena sve do granica Općine Kraljevica i pokriva sve žitelje ovog područja kojima možemo pružiti odgovarajuću medicinsku palijativnu skrb, objašnjava dr. Božidar Kandžija, uz kojeg je u timu i medicinska sestra Barbara Malašević. Bave se terapijom za

olakšavanje boli, sprečavanjem komplikacija dugotrajnog ležanja, davanjem infuzijske terapije, obradom rana koje dolaze od stavljanja katetera ili nekih drugih pomagala koja olakšavaju obavljanje fizioloških potreba.

Usluge Centra su zbog sufinanciranja Općine Kostrena za korisnike besplatne, a ostvaruju se prema preporuci izabranog liječnika opće medicine i u dogovoru s njim te u nekim slučajevima i pozivom obitelji bolesne osobe. Kontakt telefon je 099/6000178, a tim radi parne datume od 8 do 14 sati i neparne datume od 13.30 do 20 sati, osim vikendima.

B. R.

Dan starijih osoba Zdrav život na obalnoj šetnici

Međunarodni dan starijih osoba, 1. listopada, Odbor za socijalnu i zdravstvenu skrb Općine Kostrena obilježio je cjelodnevnim druženjem. U kafiću Jedriličarskog kluba Galeb je za 60-ak sudionika bio osiguran topli napitak. Patronažna sestra Ljerka Jusup izmjerila je svima tlak, a zatim se krenulo obalnom šetnicom prema uvali Svežanj. Oni koji su došli do dječjeg igrališta mogli su se osladiti voćem, a po povratku je sve prisutne, po mjerenju šećera u krvi, dočekao ručak u konobi More. Uslijedila je tombola i turnir u briškuli i trešeti. Druženje je financirala je Općina Kostrena.

B. R.

Tradicionalna manifestacija unatoč smanjenom proračunu posjećena kao nekad

“Jesen” zasjala u punom sjaju

- Nakon nekoliko godina stagnacije, publika se vratila, što daje dodatnu snagu i polet organizatorima i dokazuje da je ovakav program potreban Kostreni i okolici

Suprotno predviđanjima, smanjeni proračun najveće općinske kulturne manifestacije nije utjecao na njenu uspješnost. Naprotiv, Jesen u Kostreni zasjala je u punom sjaju i zabilježila posjećenost kao u svojim najboljim danima. Gotovo sva događanja privukla su izrazito velik broj posjetitelja što dokazuje da su organizatori, Odbor za kulturu, odgoj i obrazovanje Općine Kostrena i Udruga Narodne čitaonice u Kostreni Sv. Luciji, ovoga puta točno pogodili interes publike.

Uspješnu “Jesen” najavio je pjevački zbor mladih “Josip Kaplan” cjelovečernjim koncertom na kojem je predstavljen dio bogatog repertoara. Oni koji su pratili HTV-ov show “Do posljednjeg zhora” mogli su prepoznati brojne uspješnice koje su ovaj zbor odvele do pobjedničkog postolja prve sezone ove emisije. Nakon nekoliko biseva, na upit voditeljice zbora Doris Kovačić što bi publika željela čuti, najglasniji odgovor bio je “sve od početka”.

Najposjećenija predstava bila je “Lutka” Teatra Gavran, što se sigurno može zahvaliti mladim i talentiranim, trenutno vrlo popularnim glumcima Doris Pinčić i Robertu Kurbaši. Ovo je ujedno bila i premijera ove predstave, no zbog smanjenog proračuna manifestacije to nije bilo

Uspješnu “Jesen” najavio je koncert pjevačkog zbora mladih “Josip Kaplan”

“Organizatori, Odbor za kulturu, odgoj i obrazovanje Općine Kostrena i Udruga Narodne čitaonice Kostrena Sv. Lucija, ovoga puta točno su pogodili interes publike.”

moгуće dovoljno promovirati u medijima. Ksenija Pajić i Zijad Gračić također su aduti u privlačenju publike, pa je samim tim predstava “U zajedničkom stanu” Kazališne grupe Lecturum iz Zagreba također polučila značajan uspjeh.

Stand up komedija Ariane Čuline oduševila je nazočne. Nekadašnjoj Gogi Bjondini odgovara upravo ovakva vrsta nastupa, bila je sjajna, duhovita i zanimljiva, a publika je to znala prepoznati i nagraditi dugotrajnim aplauzom. Po mišljenju mnogih, najbolja predstava koju je ovogodišnja “Jesen” ponudila bila je “Muškarci su s Marsa, žene su s Venere” Umjetničke organizacije Teatroman. Uz aktivno sudjelovanje publike, ova je predstava dala zanimljiv i duhovit uvid u muško-ženski svijet. Jedina amaterska predstava “V Rukavac ni po kozu” nažalost nije pobudila veliki interes publike, vjerojatno zbog nepoznavanja aktivnosti Udruge “Domoljub 1909” koja izvodi ovaj naslov, kao i zbog nezgodnog termina koji je pao na noć uoči blagdana Svi svetih. “Jesen” je ekon-

čana svečanim obilježavanjem 15 godina od osnutka Katedre Čakavskog sabora Kostrene.

- Kao organizatori, vrlo smo zadovoljni ovogodišnjom “Jeseni”. Bila je čak neočekivano uspješna. Nakon nekoliko godina stagnacije, ovo nam je dalo snage i poleta za organiziranje idućih manifestacija. Javljala su se i razmišljanja da se “Jesen” ukine, ali zahvaljujući upomosti nas nekolicine, ipak smo dokazali da je ovakva manifestacija potrebna Kostreni i okolici, kaže Vesna Valenčić, predsjednica Odbora za kulturu, odgoj i obrazovanje.

- Kvalitetu manifestacije prepoznala je i Ina rafinerija nafte Rijeka, koja je ove godine glavni sponzor. Pokrovitelji manifestacije su Općina Kostrena i Primorsko-goranska županija, a medijski pokrovitelji Novi list i Radio Rijeka. Vjerujem da ćemo i u godinama koje slijede s njima ostvariti kvalitetnu suradnju na dobrobit naše publike, dodaje Valenčić.

Idejno rešenje plakata za Jesen u Kostreni 2012.

“Kreativna šetnica” nova manifestacija turističke zajednice i udruga Veli pinel i Vali

Montmartre na obalnom putu

■ Kostrenski umjetnici izlažu radove na nekom od 17 unaprijed određenih punktova

Organizaciji Turističke zajednice Općine Kostrena, u rujnu je počela manifestacija pod nazivom “Kreativna šetnica”. Uzduž obalnog puta posjetioци mogu uživati u umjetničkim radovima kostrenskih umjetnika, samostalnih i okupljenih u udruge Veli pinel i Vali.

Želja nam je posjetioce obalnog puta upoznati sa stvaralaštvom naših umjetnika i učiniti im šetnju još ugodnijom. Projekt će se provoditi tijekom cijele godine i to jedan vikend u mjesecu, subotom i nedjeljom, ovisno o vremenskim uvjetima. Sami izlagači uređuju i opremaju punkt gdje se prezentiraju, a štafelaj ili stol se smije postaviti samo na nekoj od 17 unaprijed odobrenih lokacija. Izlažu se isključivo umjetnički radovi, “hand made” proizvodi, suvenirni od prirodnih materijala, a izložba može biti i prodajna. Prednost izlaganja imaju naši mještani, a s vremenom nam je želja da šetnica “prosvira”, odnosno da se u nju uključe razni glazbenici, objašnjava Željka Egredžija, direktorica TU TZO Kostrena.

Durđica Kršul, inicijatorica, autorica i glavna koordinatorka ovog projekta, za sada je zadovoljna ostvarenim.

- U Novom listu su nas već prozvali kostrenskim

Umjetnici svojim djelima oćaravaju šetaće na obalnom putu

Montmartreom, što mi je jako drago. Ovaj projekt rodio se s ciljem da kreativni ljudi, umjetnici, obrtnici i svi oni koji svojim rukama nešto stvaraju mogu u svojoj općini pokazati što rade. Želja je da se u šetnicu uključe i druge kostrenske udruge, vrtić i škola, kako bi svatko mogao pokazati čime se bavi, razmijeniti ideje,

dogovoriti suradnju.

Punktovi su dosta razmaknuti, pa je to ujedno i šetnica iznenađenja jer nikad ne znate kakvim će vas djelima oćarati umjetnici na sljedećem punktu, kaže Kršul.

Borja Rejac

Akcija Volim Hrvatsku

Tri turističke nagrade

Ovogodišnja akcija Volim Hrvatsku bila je izuzetno uspješna za Kostrenu jer je osvojeno nekoliko županijskih nagrada. Turističko-informativni centar Turističke zajednice Kostrena je osvojio prvo mjesto u akciji Plavi cvijet u kategoriji ocjenjivanja pojedinačnih elemenata. U akciji Djelatnik godine direktorica Turističkog ureda TZ-a Željka Egredžija proglašena je najboljom djelatnicom u sustavu turističkih zajednica. Na natječaju za osnovne škole učenik 6b razreda OŠ Kostrena David Šoštarec osvojio je 2. mjesto za literarni rad na temu “Djeca-ćuvari prirode”.

N. K.

Poziv svim likovnjacima

Veli pinel upisuje nove ćlanove

Likovna udruga Veli pinel poziva sve zainteresirane da se prikljuće radu Mićeg i Velog pinela. Mići pinel okuplja djecu od vrtićke dobi do kraja osnovne škole, a svi stariji se mogu ukljućiti u Veli pinel. Više informacija može se dobiti ponedjeljkom, srijedom i ćetvrtkom u prostorijama Udruge na Trgu Sv. Barbare 1 (stara škola) od 18 do 21 sat, na web stranicama Općine Kostrena ili na broj mobitela predsjednice Udruge Ankice Bijelić 099/ 803-9292. U radionici je osiguran materijal za rad, uz stručnog voditelja Ivana Penzeša Nadalova.

B. R.

Donacija Velog pinela

Dječjoj onkologiji 27 radova

Pod pokroviteljstvom Općine Kostrena, likovna udruga Veli pinel darovala je 27 slikarskih radova Odjelu za onkologiju Dječje bolnice Kantrida. Radove su izradili, s puno srca i najljepših želja za ozdravljenje djece: Ivan Penzeš Nadalov, Gordana Azinović, Fumica Barićević, Marijana Beljan, Katarina Bevandić, Ankica Bijelić, Nada Cenov, Željko Delać, Vidica Dobrila, Kristina Krsnik, Erika Medanić, Mira Poklepović, Smilja Starćević, Helena Šalomon, Sonja Škaron, Bosiljka Škorup, Radovan Šmer, Adrijana Štamp, Sanja Štimac, Maša Uravić, Zoja Petrović, Emi Vukonić, Ivanka Zec i Željko Zorić.

B. R.

Radovi kostrenskog slikara Ivana Penzeša Nadalova ove jeseni izlagani u New Yorku

Saku moju sliku pljuska more

■ Penzešove "Pismo s Crnog mora" i "More do pasa" predstavljene su na prestižnom umjetničkom sajmu u Americi, s još sedmoricom autora iz Hrvatske

Kostrenski slikar Ivan Penzeš Nadalov svojim se radovima ove jeseni, od 19. do 21. listopada, predstavio u New Yorku na svjetskom umjetničkom sajmu Contemporary art fair New York. Dva rada predstavio je pod kapom projekta Interimago Contemporary, kojim se Hrvatska ove godine predstavila na ovom velikom svjetskom umjetničkom sajmu, s još sedmoricom autora. Klijentela je u New Yorku mogla vidjeti dvije Penzešove slike ili, kako slikar voli reći, "dvije kostrenske priče". To su slike "Pismo s Crnog mora" i "More do pasa", a Penzešov opus na sajmu je bio izložen pod radnim naslovom "Tekstura, boja i kontrast Mediterana".

Umjetnički sajam u New Yorku prestižna je manifestacija namijenjena ciljanoj klijenteli, poznata po karakteru neposrednog odnosa umjetnika i njegovog djela s kupcem. Nastupu na sajmu prethodila je stroga selekcija koja je težila kriteriju originalnosti, individualnoj slikarskoj vještini, raznolikosti promicanja suvremene dvodimenzionalne štafelajne slike.

Kostrenski slikar

Važnost nastupa na ovakvim prestižnim i svjetskim umjetničkim sajmovima je velika, kaže umjetnik, objašnjavajući da je time olakšan pristup sličnim izložbama i kontakt s galerijama, galeristima, ali i publikom diljem svijeta. Reakcije na izložke, ističe Penzeš, još uvijek

Pismo s Crnog mora

Penzeš stvara u atelieru nad morem u Kostreni

pristižu i sve je otvoreniji put prema novim izložbama i novim tržištima.

Iza Ivana Penzeša Nadalova, koji najviše voli kad ga zovu tek "kostrenski slikar", mnogo je izložbi još od 1978. Godine, otkada se, nakon Akademije i malo pomorskog istraživanja svijeta, potpuno posvećuje slikarstvu. Slikara, kaže, vidi kao kozmopolita, čiji radovi, baš kao i svjetonazor, moraju biti među širokom, svjetskom, publikom. Potrebno mu je široko obrazovanje da bi lakše promišljao svijet oko sebe, koji se stalno nameće nekim novim trenutkom i nikad ne znaš koji će biti onaj poticajni za početak nekog novog rada.

Budući da način umjetnikova života, uz stalan rad, traži podršku, Penzeš posebno ističe podršku svoje obitelji, ali ističe i zahvalnost zbog stalne podrške Općine Kostrena.

Dosljedni moru

Kostrena je u svakoj njegovoj priči, njegovoj slici. U toj saživljenosti s Kostrenom koja je, ističe, uvijek dosljedna moru i kao takva otvorena cijelom svijetu, ovaj umjetnik vidi svoje bogatstvo. "Saku moju sliku pljuska more", sažet će opis svog cjelokupnog opusa, koji, u atelieru nad morem u Kostreni, stalno raste.

Na pitanje kako uopće počinje rad na novoj slici, kaže da je zapravo teško odrediti koji je taj trenutak početka.

More do pasa

- Ne određuje njega inspiracija. To može biti svaki trenutak izvučen iz promišljanja, iz okoline, iz sna, iz svega. Jednostavno počinješ kad imaš najviše, od prvog poteza do slikareva potpisa na platno. I kad staviš potpis nema povratka. Jedna je slikarska priča tada završena, ostavljen je jedan novi trag umjetnosti koji ostaje za sva vremena, opisuje Penzeš.

Trag slikara Ivana Penzeša Nadalova uvijek u sebi ima more i Kostrenu. Tako i onaj što ga je ove jeseni pokazao na svjetskom umjetničkom sajmu u Americi, a putovat će i dalje s ovim kostrenskim slikarom, baš kao što će putovati i njegove slike, diljem svijeta.

*Općina Kostrena i u ovoj akademskoj godini
ulaže u svoju mladost*

Stipendije učenicima i studentima

■ Dodijeljeno je 30 studentskih stipendija po 700 kuna i 12 učeničkih po 500 kuna

Studenti stipendisti nakon potpisivanja ugovora

Odlukom o stipendiranju učenika i studenata određeno je da se u akademskoj godini 2012./2013. dodijeli 30 studentskih stipendija u iznosu od 700 kuna i 12 učeničkih stipendija u iznosu od 500 kuna. Stipendije su dobili studenti Luka Ažić, Rina Barbarić, Vana Babić, Philipp Bilobrk, Ines Devčić, Tedi Fućak, Branko Gajić, Andrea Grbac, Lea Grgurić, Ivna Grgurić, Andrea Hlastec, Nika Jakljević, Barbara Kovačić, Andrea Markovinović, Romina Milanić, Eugen Milanić, Ana Mikuličić, Mia Mohorić, Magdalena Peranić, Eli Podnar, Mia Potočnjak, Dajana Rakić, Maja Subotić, Vanja Suzanić, Katarina Šalamon, Jelena Šimić, Ivan Šoić, Luka Vranić, Andrea Zenerali i Martina Žarak. Učenici koje će Općina stipendirati su Mara Bobanac, Robert Čupković, Edi Čiković, Vanesa Hođa, Anamarija Ivanković, Antea Me-

danić, Tomislav Milić, Valentina Perović, Marina Pavlić, Igor Rubinić, Martina Ružić i Borna Tićak. Svečano potpisivanje ugovora sa stipendistima upriličeno je u općinskoj vijećnici 5. studenog.

Borja Reljac

Učenici stipendisti sa načelnikom Miroslavom Ujčanom

Monografija Igora Stipanovića Sumrak kvarnerskog brodarstva

Početakom 2013. godine iz tiska izlazi monografija kapetana Igora Stipanovića pod nazivom Sumrak kvarnerskog brodarstva. Knjiga na 400 stranica opisuje stvaranje, rast, poslovanje i odumiranje Jugolinije i Croatia Linea. U knjizi prikazani su svi brodovi koji su ikada plovili u floti na 650 fotografija, s osnovnim tehničkim podacima i životom od izgradnje do rezališta. Knjiga sadrži priložene kratke biografije svih generalnih direktora, desetak zapovjednika, nekoliko upravitelja stroja i nekoliko drugih istaknutih ličnosti te niz drugih podataka i zanimljivosti. Predbilježbe za knjigu mogu se uputiti e-poštom na igor.stipanovic@ri.t-com.hr ili na mobitel 091/5703493.

N.K.

Inicijativa HDZ-a Kostrene

Ulicama imena branitelja

Kako je najavio predsjednik kostrenskog HDZ-a Sanjin Vrkić, ova stranka će ponovo pokrenuti inicijativu da Općina Kostrena u skoroj budućnosti imenuje nekoliko ulica po poginulim hrvatskim braniteljima i postrojbama iz Domovinskog rata. Naime, zbog širenja stambenih naselja u općini, a time i izgradnje novih kostrenskih ulica, ukazala se prigoda da se novonastale ulice imenuju nazivima iz najsveltijeg razdoblja hrvatske povijesti.

N.K.

Stomatološka ordinacija Dr. Gajer Pilepić radi i dalje

Ordinacija dentalne medicine dr. Jasminke Gajer Pilepić radi će i dalje, i to parnim datumima od 13 do 20.30 sati, a neparnim datumima od 7 do 14.30 sati. Broj telefona ordinacije je 288-434.

Frane Grego, jedriličar Galeba, državni prvak u klasi laser 4.7

Krčki vjetar napunio zlatna jedra

■ Na Prvenstvu Hrvatske na Krku poklopili su mi se dobri uvjeti budući da mi odgovara malo jači vjetar, kaže Frane kojeg dogodine čeka svjetsko prvenstvo na Balatonu

Galeb je u godini na izmaku s braćom Lovrović nakon 20 godina dočekao nastup pod olimpijskim krugovima. Na domaćem planu Galebova perjanica bio je bez dvojbe Frane Grego, jedini je ove godine u Žurkovo donio naslov prvaka Hrvatske. Na državnom prvenstvu održanom u listopadu na Krku ovaj mladi jedriličar osvojio je zlatnu medalju u klasi laser 4.7.

- Bio sam među favoritima, u Kaštelima sam osvojio drugo mjesto prošle godine, sad sam se nadao da mogu na vrh. Poklopili su mi se dobri uvjeti, lijepo je puhalo, a meni odgovara malo jači vjetar. Bolje mi je kad barka ide brže, onda mi je jednostavnije jedriti. Dok sam jedrio na optimistima, bilo je obrnuto, više sam volio slabiji vjetar, govori Grego.

Završava mu druga godina u ovoj klasi, koja je logičan izbor nakon optimista budući da u klubu nije imao partnera za jedrenje u dvosjedima. Danas je zapravo u Hrvatskoj jako malo jedriličara u dvosjedima, čak i među seniorima. A u Galebu već nekoliko godina nema natjecatelja koji bi jedrili u paru, s izuzetkom olimpijaca Lovrovića u zvijezdi, a i ta je priča završena. Marin se posvetio dužnosti klupskog sportskog direktora, a mladi Dan jedri u finnu.

- Laser je klasa u kojoj želim napraviti što bolje rezultate, nadam se da ću je dobro upoznati do

Nakon optimista, osvaja medalje i u laseru - Frane Grego

seniorske dobi. Nakon lasera 4.7 preći ću krajem sljedeće godine na laser radial, a kasnije i na olimpijski laser standard. Dogodine me čeka svjetsko prvenstvo u Mađarskoj na Balatonu, to će ujedno biti i Europsko prvenstvo, nadam se da ću biti bolji nego ove godine na Europskom prvenstvu u Austriji, kad sam bio negdje iza 30. mjesta, iznosi Grego.

U optimistu je Frane ostvario vrlo zapažene rezultate, što je ukazivalo da će i u jačim klasama biti u vrhu. Tri godine zaredom bio je član reprezentacije Hrvatske, a usprkos jakoj konkurenciji, došao je do drugog pojedinačnog mjesta do 12 godina i trećeg ekipno s klubom.

- Od te generacije u klubu su još Filip i Jakov Baričević. Obojica već jedre na laser radialu budući da su godinu prije mene prestali jedriti na optimistu jer su brže od mene izrasli.

Frane je počeo jedriti sa šest godina, već se deset godina druži s barkama i jedrima u Žurkovu, s izuzetkom dvogodišnje epizode u crkveničkom Valu.

- U početku je moja trenerica bila Martina Ronjga, uz nju sam naučio jedriti, ona je bila prevaga da se bavim jedrenjem. Puno puta smo

Volarić predsjednik Galeba

Milko Volarić novi je predsjednik Galeba, odlučeno je tako na izbornoj skupštini održanoj 8. prosinca. Trofejni jedriličar iz sedamdesetih i osamdesetih godina zamijenio je na dužnosti prvog čovjeka kluba Deana Pavlaka, koji će ubuduće biti predsjednik Nadzornog odbora.

zajedno bili u barki, još dok sam bio u vrtiću, kroz igru i šalu znala je kako me motivirati za jedrenje. Sada sa mnom radi Braco Pleteš, jako sam zadovoljan s našom suradnjom. Na moru smo vikendom, kad imam vremena uz školske obaveze, a kroz tjedan se kondicijski pripremam kroz treninge u kickboxing klubu. Imamo u planu do Mađarske dogodine više jedriti, sudjelovati na jačim regatama u inozemstvu, da se što bolje pripremim, pa se nadam da dobri rezultati neće izostati, optimist je Frane.

Boris Perović

Obiteljska tradicija

Frane nastavlja jedriličarsku tradiciju obitelji Grego, očev stric Anton je najpoznatiji Galebov jedriličar dvostruki olimpijac, nositelj medalja sa svjetskih i europskih prvenstava. Očev rođak Bojan također je bio olimpijac, a otac Denis je član Uprave Galeba.

- Volio bih da se jednog dana o meni priča kao o još jednom olimpijcu iz obitelji Grego, ali moram još puno raditi i stjecati iskustva. Tko zna, možda mi se posređi, nada se Frane.

ŠRD Kostrena organizator 7. Memorijala Nika Medanića

Bronca kostrenskim ribolovcima

■ Helena Šalamon i Ivica Dundović obranili su prošlogodišnje treće mjesto

ŠRD Kostrena organizirao je Memorijal Nika Medanića, u spomen na neprežaljenog prijatelja i jednog od najistaknutijih kostrenskih ribolovaca. Na sedmom izdanju Memorijala 23. rujna je sudjelovalo 18 mješovitih ekipa, iz Primorsko-goranske županije te iz Istre i Slovenije. Pobjedila je Kantrida (Stella Elkasović, Adam Penavin), ispred Preluka (Marina Juretić, Josip Korić), dok su pred-

stavnici domaćina Helena Šalamon i Ivica Dundović obranili prošlogodišnju broncu. U akvatoriju od Svežnja do termoelektrane ulovljena je 851 riba, ukupne težine 43 kilograma, pretežno bugve, knezi i arbuni. Kostrenski ribolovci ove godine su 14. listopada prvi put održali Kup Kostrene za mlade uzraste, uz sudjelovanje 51 natjecatelja iz 16 ekipa, a u ukupnom poretku najbolji su bili domaći pred-

stavnici, Marijana Milić, Mateo Vukušić i Tomislav Milić. U konkurenciji do 12 godina pobjedila je šestogodišnja Opatijka Lea Lunaček, najmlađa sudionica Kupa, kostrenska ribolovka Marijana Milić bila je treća. Među natjecateljima do 16 godina najbolji je bio Puljanin Žan Žak Žmak, ispred Kostrenjana Matea Vukušića, a u konkurenciji do 21 godine, slavio je Luka Pejaković iz Punta, domaći predstavnik Tomislav Milić bio je sedmi. Najzapaženiji rezultat na državnom prvenstvu za ŠRD Kostrenu ostvario je Mateo Vukušić koji je u Supetru osvojio sedmo mjesto do 16 godina. Krešimir Milić bio je kapetan seniorske reprezentacije Primorsko-goranske županije koja je u Biogradu na moru osvojila Kup Hrvatske. Milić je i voditelj klupske škole ribolova koju je ove godine pohađalo 18 djece. Uskoro kreće novi ciklus škole, svi zainteresirani mogu se javiti na mobitel 098/201295.

Boris Perović

Tri najbolje ekipe na Memorijalu Nika Medanića

Uspješna godina za KK Kostrenu

Kostrenskim karatistima 154 odličja

Karatisti Kostrene s medaljama

Natjecatelji Karate kluba Kostrena sudjelovali su ove godine na 26 međunarodnih turnira na kojima su zaslužili ukupno 154 odličja. Na Prvenstvu Primorsko-goranske i Istarske županije u borbama (kumite) Kostrena je osvojila prvo mjesto u konkurenciji 24 kluba. Andrej Antić postao je viceprvak Hrvatske u kategoriji učenika do 46 kg, a Carmen Ivo-

šević se okitila brončanim odličjem u kategoriji mlađih kadetkinja do 45 kg. Na prestižnom međunarodnom natjecanju Cro open na kojem je sudjelovalo čak 1.300 natjecatelja zlatnu medalju osvojio je Ivan Tonković u kategoriji učenika do 42 kg te Karlo Turk u kategoriji mlađih kadeta do 52 kg. Na županijskoj školskoj karate ligi Kostrena je imala sedam prvaka te jedno srebro i tri bronce. KK Kostrena obavlja upise u karate vrtić za djecu od 3 do 6 godina te u karate školu za djecu uzrasta od 7 do 14 godina. Kluba također nudi i programe taekwonda i zumba za žene te zumbatomica za djecu od 4 do 14 godina. Svi zainteresirani mogu se javiti trenerici i licenciranoj instruktorici Vanessi Lozo na mobitel 091/509-2221 ili na mail vanessacvjetan@gmail.com.

B. P.

KBK Bura Antonio Pelčić prvak Hrvatske

Klaudija Vukušić s mladim Burinim borcima turniru

Kickboxing klub Bura bio je izvršni organizator dvaju važnih natjecanja - Prvenstva Hrvatske i Prvenstva Primorsko-goranske županije. Na domaćem terenu puno uspjeha imao je natjecatelj Bure Antonio Pelčić, koji se okitio zlatom u semi contactu do 32 kilograma na državnom prvenstvu, a na županijskom prvenstvu proglašen je najboljim natjecateljem u svim kategorijama. Ove godine je sudjelovao na ukupno pet jakih natjecanja te je svaki put osvojio zlatno odličje. Osim njega, pohvale zaslužuju Diego Aldin, prvak PGŽ u kategoriji kadeta do 25 kg, te Filip Pugar, Ivan Rubinić, Ivan Stipanov te Jagor Skorup. KBK Bura pod komandom trenera Klaudija Vukušića održava treninge u sportskoj dvorani u Kostreni, u tri grupe, kadetskoj, juniorskoj i rekreativnoj. Svakodnevno se obavlja upis u školu kickboxinga, a informacije se mogu dobiti na 091/5101590. Za funkcioniranje kluba velike zasluge ima Općina Kostrena, zbog uloženi sredstava i razumijevanja.

B. P.

Veterani Pomorca organizirali osmi malonogometni Memorijal Milana Perovića

Pehar četvrti put Rijeci

- Veterani riječkog prvoligaša u finalu svladali Orijent 2:0, selekcija HNS-a, branitelj lanjskog naslova, osvojila treće mjesto nakon pobjede nad Pomorcem 3:1

Veterani Pomorca s voditeljem Marijom Sintićem

Veterani Rijeke po četvrti put osvojili su pobjednički pehar na Memorijalu Milana Perovića, tradicionalnom malonogometnom turniru što je 1. prosinca održan u kostrenskoj sportskoj dvorani. U završnom susretu svladali su Orijent 2:0, s dva pogotka Damira Milinovića. Treće mjesto osvojila je selekcija HNS-a, branitelj lanjskog naslova, nakon pobjede nad domaćinom Pomorcem 3:1, uz dva pogotka Vučića i jedan Župetića, za Kostrenjane strijelac je bio Smolić. U polufinalnim dvobojima Rijeka je golovima Ostojića, Brajkovića i Flega s 3:0 pobijedila Pomorac, a Orijent je golom Babića svladao Pomorac. Sve susrete sudio je nekadašnji riječki prvoligaški sudac Veljko Matković.

U revijalnoj utakmici stariji veterani Pomorca pobijedili su s 2:1 selekciju riječkih novinara. Oba pogotka postigao je Vrbos, za novinare strijelac je bio Filipović.

Veterani Pomorca, na čelu sa Zlatanom Marunićem, osmi put su organizirali memorijal u spomen na svog prijatelja, kostrenskog kroničara, novinara Sportskih novosti i Novog lista, Kostrenjana iznad svega, Milana Perovića. Prije početka turnira delegacije sudionika posjetila je Milanov grob u Svetoj Luciji i položila cvijeće.

Za Pomorac su na Milanovom memorijalu igrali: Vlado Trbović, Alan Sertić, Ivica Datković, Renato Smolić, Igor Smeraldo, Dalibor Boljat,

Rijeka je u finalu nadigrala Orijent

Predrag Petrović, Branimir Rajnović, Tihomir Vrbos i Miljenko Runjić, pod vodstvom Marija Sintića.

B. P.

Boćarski memorijal Domaćin vratio naslov

Ervin Jurković, sin pokojnog Zlatka, predaje pobjednicima pehar

Boćari Kostrene pobjednici su desetog po redu Memorijala Zlatka Jurkovića, što se 21. listopada igrao u spomen na prerano preminulog osnivača kluba i njegovog prvog predsjednika, nezaboravnog Uha. Na jogima u Žuknici momčad Kostrene 2 vratila je pehar u domaće vitrine nakon finalne pobjede nad lanjskim pobjednicima, ekipom zagrebačke Mizarole. Treće mjesto u konkurenciji 12 ekipa pripalo je Kostreni 1. Za pobjedničku momčad nastupali su Šime Čoza, Vladimir Pelčić i Danijel Čulina.

Kao i svake godine, u čast svom nezaboravnom prijatelju poznati kostrenski plivač maratonac dr. Bojan Glažar isplivao je svoj tradicionalni listopadski maraton. Dr. Glažar je u vrlo hladnom moru plivao iz akvatorija otoka Krka do restorana Kostrenka, gdje mu je bio priređen svečani doček.

B. P.

Dr. Bojan Glažar primio je pehar i cvijeće od Davora Willheims

Iz prošlosti kostrenskog nogometa

Navršeno je 90 godina od utemeljenja SK Jadrana, čiji je sljednik od 1946. godine NK Pomorac. Prohujale su decenije uspješnog rada u koje su dio svoje mladosti, nogometnog znanja i poleta ugradile generacije kostrenskih mladića, njihovih prijatelja i mnogih nogometnih pregalaca - amatera, a u novije vrijeme i igrači pristigli iz drugih sredina. I stara, mala Martinšćica iznjedrila je tridesetih godina prošlog stoljeća četiri brata Vičića, koji su s dva Paškvana, Rudolfom - Rudom i Mihovilom - Franićem te njihovim bliskim rođakom iz Kostrene, Slavkom, uspješno u istoj generaciji branili boje Jadrana. Nakon Drugog svjetskog rata za Pomorac je igrao i treći brat Ante - Miško, a sredinom pedesetih godina i najmlađi Paškvan, Ivan - Ivo.

Rudolf - Rude (1914. - 1991.)

Najstariji od braće već se početkom tridesetih godina uključio u sportske aktivnosti Martinšćice i Jadrana. Zajedno s Vičićima, bratom Mihovilom - Franićem i s drugim prijateljima, svojom je sportskom svestranošću i talentom postao vrlo uspješan u raznim sportovima. Osim u nogometu, bio je vrlo dobar vježbač Sokolskog društva Kostrena i Sokolske župe Sušaka, u čijoj je vrsti nastupao na Svesokolskim sletovima širom tadašnje države. Kao nogometaš igrao je na mjestu halfa (igrač sredine) i beka, braniča. Nizak rastom, bio je vrlo brz, okretan i čvrst, pouzdani igrač obrane. Završetkom gimnazije i odlaskom na studij u Zagreb, i dalje je igrao tijekom dolaska u

Braća Paškvani iz uvale nezaborava

■ Rudolf - Rude, Mihovil - Franić, Ante - Miško i Ivan - Ivo, četvorica braće Paškvan iz Martinšćice mladost, nogometno znanje i polet ugradili su u kostrenski nogomet, ostajući vjerni klubu cijeloga života

Martinšćicu, kao i u vrijeme studentskih ferija. Bio je dobar plivač i vaterpolist, odbojkaš, a svake je zime s prijateljima skijao na Platku te ljeti redovito planinario prostranstvima Velebita. Bavio se i jedrenjem u Jedriličarskom klubu Galeb, čije se sjedište nalazilo u Lazaretu. Završetkom studija agronomije, mladi inženjer službovao je u mjestima oko Zagreba, a početkom rata nakratko u Senju. Ubrzo se vratio kući i zaposlio u upravi Grada Sušaka. Početkom 1943. godine zbog opasnosti da kao aktivist Narodnooslobodilačkog pokreta bude uhapšen, pristupio je partizanskom pokretu. Poslije je službovao u Istri, Zagrebu, Poreču, Čapljini i Ogulinu, a 1957. godine vratio se u Rijeku, gdje je kao direktor Gradske tržnice umirovljen. Dugo je godina bio član Izvršnog odbora NK Orijenta, a kao poljoprivredni stručnjak vodio je brigu o svim radovima na potvranjenju igrališta na Krimeji šezdesetih godina.

Rudolf - Rude kao vježbač Sokola 1934. godine

Mihovil - Franić (1917. - 1942.)

Bilo mu je petnaestak godina kada se pridružio bratu Rudu i zaigrao za Jadran. Dobrim je igrama ubrzo postao nezamjenjivi član prve momčadi za koju je uspješno igrao do 1938. godine, kada je otišao ploviti. Završio je zanatsku školu u Sušaku i zaposlio se u brodogradilištu "Lazarus" (danas "Viktor Lenac"), koje se u to vrijeme nalazilo u sušačkoj luci, na korijenu riječkog lukobrana. Postupno je polagao ispite za pomorskog strojara i plovio kao časnik stroja. Drugi svjetski rat zatekao ga je u sjevernoameričkim morima na parobrodu "Lina Matković" koji se poput ostalih naših brodova priključio Saveznicima i plovio duž istočne obale Sjedinjenih Država. Prilikom plovidbe Karipskim morem, nadomak Panamskog kanala, brod je pogoden torpedima njemačke podmornice i potopljen. Tom je prilikom stradao i Franić. Bilo mu je tek 25 godina. Franić je bio naočit mladić, srednjeg stasa, kes-tenjaste kose, vesele naravi, uvijek nasmiješen. Kao nogometaš igrao je na mjestu centarhalfa

Vaterpolisti Martinšćice 1934. godine, fotografirani na jugoistočnoj strani rive Lazareta. Slijeva: Viktor Vičić, Rudolf Rude Paškvan, Vjekoslav Delo Tomasini, Viktor Kržanec, Anton Tome Šustar, Ante Šustar, Mihovil Franić Paškvan (vratar, s loptom). Članovi ove momčadi bili su još Milutin, Ivo i Srećko Vičić

Nogometaši Jadrana na igralištu u Veloj kavi 1936. godine. Stoje, slijeva: Vito Pavešić - Barić, Milutin Vičić, Slavko Paškvan, Viktor Mažec, Mihovil Paškvan - Franić, Žilko Marković, Mile Dujmić čuče, slijeva: Viktor Vičić, Milovan Barić, Ivo Vičić, Rudolf Paškvan - Rude

Mihovil - Franić 1938. godine, kada je radio u brodogradilištu "Lazarus" u sušačkoj luci

(srednjeg braniča). Okretan, brz, žilav i požrtvovan u startu, odličnog odraza i skoka, u igri glavom nadskakao je snažnije i više suparničke navalne igrače. Ukratko, bio je siguran oslonac momčadi. Za razliku od Ruda, igrao je s mnogo temperamenta, nije izbjegavao oštre nespportske nasrtaje i provokacije suparničkih igrača, znao je kako uzvratiti. U privatnom životu bio je miran, rado priman u svako društvo. Volio je pjesmu, žalu i zabavu, dobro je svirao harmoniku. Osim nogometa, bio je dobar i u drugim sportovima, a kao vaterpolist odličan vratar.

Ante - Miško (1926. - 1981.)

U vrijeme do pred Drugi svjetski rat već je igrao sa starijom braćom, viđoćima te mladićima ljetnih Đačkih kolonija na improviziranom igralištu u Lazaretu ili sa školskim prijateljima Građanske škole na Sušaku-Pećinama pokazivao zavidan talent, a isto tako

Ante - Miško u prvim poslijeratnim godinama kada je nastupao u sastavu Pomorca

i kao jedriličar u Jedriličarskom klubu Galeb. Po talijanskoj okupaciji našega kraja Miško je nastavio pohađati Građansku školu u Sušaku i s prijateljima se uključio u aktivno pomaganje oslobodilačkog pokreta i partizana. Sredinom prosinca 1942. godine talijanski agenti i policija jedne su noći opkolili kuću na Vrh Martinšćici u koju neposredno prije toga doselili iz Lazareta i odveli ga u riječki zatvor. Iste noći uhapšeno je mnogo mladih antifašističkih aktivista među kojima i pola učenika njegovog III. razreda Građanske škole. Svi su još bili maloljetnici. U zatvoru u riječkoj Via Romi prilikom ispitivanja bili su maltretirani i pretučeni, a zatim odvedeni u zatvor u Capodistriju (Koper). Na suđenju u Rijeci osuđeni su na kazne zatvora i vraćeni u Capodistriju na izdržavanje kazne. Kapitulacijom Italije početkom rujna 1943. godine zatvor su preuzeli Nijemci i transportirali ih u koncentracijski logor Mauthausen kod Linza (Austrija). Sredinom 1944. godine posredovanjem Crvenog križa i nekih članova vlade NDH ovi su mladići vraćeni u Zagreb, odakle se većina povezala s aktivistima Narodno-oslobodilačkog pokreta i prešla u partizane. Do kraja rata Miško je bio u Gorskom kotaru, a završetkom rata vratio se na Sušak gdje se zaposlio. Dvije sezone igrao je za Jadranovog nasljednika Pomorca na mjestu lijevog krila ili halfa u srednjem redu. Srednjeg rasta, plavokos i vitak, odlikovao se brzinom i okretnošću, a njegova ljevica bila je ubojita za mnoge vratara, koji su teško zaustavljali njezine snažne udarce. Nažalost, strahote koncentracijskog logora, a kasnije teški uvjeti zime i gladi, postupno su razarali njegov mladi organizam. Počele su tegobe s plućima, pa je ubrzo upućen u sanatorij Golnik (Slovenija) gdje mu je novom metodom tog vremena kompliciranom operacijom odstranjen veći dio desnog plućnog krila. Bile su mu tek 24 godine kada je dobio status stopostotnog invalida i bio umirovljen. U Rijeci je dugo godina volontirao kao član gradskog odbora Ratnih vojnih invalida i invalidske komisije, no bolest se s godinama vratila i uzela svoj danak početkom siječnja 1981. godine.

Ivan - Ivo (1934.)

Najmlađi od dvanaestero djece Sante i Frana (Francela), autor ovog napisa, bio je treća, nažalost posljednja generacija Paškvana iz Martinšćice u kostrenskom nogometu. U odnosu na braću, igrače u polju, izabrao je ulogu zadnjeg igrača obrane - vratara. Gledajući prve poslijeratne utakmice u žurkovanskoj Veloj kavi, na Krimeji i Kantridi, njegovi uzori i idoli bili su golmani Slavko Ružić - Glazer, Ljudevit Brazzoduro - Bebo i Mario Ravnić - Kobra. Oni su "krivi" da se

Ivan - Ivo, vratar Pomorca, u Veloj kavi 1957. godine

opredijelio za vratara, što nikada nije požalio. Nakon mnogih "utakmica" (na divlje) u Martinšćici (Brajda), ravnica Vriha Martinšćice, Podvežice i Rupna (Trsat), došle su ozbiljne utakmice u sastavu Srednje ekonomske škole u prvenstvu riječkih srednjih škola. Momčad škole vodila je igračka legenda splitskog Hajduka, profesor Veljko Poduje. Nakon toga kao kruna svega bile su igre na голу Pomorca, tragom starije braće. Do tada samouk, prve mu je "prave" savjete i poduke dao rođak Slavko Paškvan koji je još prije rata igrao s njegovom braćom u Jadranu, a nakon rata igrao je u Pomorcu i potom bio vrsni nogometni sudac. Poslije nekoliko godina igranja, Ivo je dvaput bio teško ozlijeđen (lomove desne ruke i nosa) uz hospitalizaciju te je krajem pedesetih godina prestao aktivno igrati. Bila su to vremena kad je klub proživljavao krizu zbog odlaska najboljih igrača na plovidbu. Kao vratar, Ivo nije bio igrač najvećih kvaliteta, ali na razini tadašnjih uvjeta bio je dobar golman. Poput starije braće, bio je srednjeg rasta, plavokos i volio je ulogu vratara. Dobrog refleksa, elastičan, nije se štedio na kamenitom terenu Vele kave, gdje su svaki pad ili parada ostavljali posljedice na tijelu. Bio je više vezan uz crtu gola, na visoke lopte izlazio je kada je bio siguran da ih može hvatati ili boksanjem otkloniti iz svog prostora. Bez straha je ulazio "u noge" napadačima, što ga je i stajalo opisanih ozljeda i boravka u bolnici. S ponosom se sjeća na minula vremena mladosti, nastavak obiteljske tradicije i amaterskog igranja s kostrenskim mladićima. S njima i danas prati igre kluba na lijepom igralištu u Žuknici. Igralištu kakvog njegova i one ranije generacije nisu mogle ni sanjati. Ipak, nezaboravno legendarno igralište u Veljoj kavi zauvijek je ostalo u sjećanju svima koji su njime trčali i "pikali velu balu".

JAVNA USTANOVA
NARODNA KNJIŽNICA
KOSTRENA

Radno vrijeme:
pon, sri, pet: 8-14 * uto, čet: 14-19 *
druga i četvrti subota u mjesecu: 8-12
tel/fax: 289-578

■ BELETRISTIKA ZA ODRASLE

Ivo Balenović: 2084. Kuća Velikog Jada

(autor se u novom romanu dohvatio fenomena reality showa te društva spektakla u kojem živimo; ističe da mu nije bilo toliko važno kritizirati društvenu zbilju, nego prikazati koliko je kaos u glavi glavnog junaka uzrokovan upravo takvom zbiljom)

Vicki Myron: Dewey

(ova predivna, topla knjiga kronika je Deweyjeva života među knjižničnim policama u kojoj pratimo kako je taj mačak promijenio život i osvojio srca ne samo posjetitelja knjižnice nego i cijeloga grada)

Carolyn Jess-Cooke: Dnevnik anđela čuvara

(ljubavna priča koja dokazuje da je ljubav jača od smrti; raskošan lirski roman koji propitkuje sudbinu, slobodnu volju, vjeru i nadu; ova priča traži od čitatelja da razmisle o tome što bi promijenili u životu koji su već proživjeli)

Deborah Lawrenson: Kuća vjetrova i sjene

(autorica romana maestralno povezuje zbiljsko i nadnaravno, prošlost i sadašnjost; zavodljiva mješavina priče o duhovima i moderne romanse smještena je u prekrasan krajolik južne Francuske i sigurno će zainteresirati čitatelja)

E. L. James: Pedeset nijansi sive

(prvi dio trilogije koja prati stidljivu studenticu Anastasie Steele nakon što upozna karizmatičnog tajkuna Christiana Greya; erotična, zabavna i vrlo dirljiva priča)

Slavenka Drakulić: Optužena

(autorica romana ponovo piše o boli, ali ovaj put u prvom planu nije fizička bol, nego duboka emocionalna trauma; roman o zlostavljanju u obitelji, o majkama koje zlostavljaju svoje kćeri, u ime ljubavi, naravno)

Jens Lapidus: Laka Iova

(u romanu jednog od najpoznatijih švedskih odvjetnika za kazneno pravo otvoreno i hrabro prikazuje se podzemlje Stockholma; priča je ispričana iz perspektive šefova mafije, ubojica i kriminalaca, ali i naizgled cijenjenih ljudi i moćnika, koji svi sudjeluju u tom izopačenom paralelnom državnom sustavu)

Lisa Kleypas: Dogodilo se jedne jeseni

(strastvena ljubavna priča jedne od najčitanijih američkih autorica povijesnih ljubavnih romana)

■ STRUČNA LITERATURA ZA ODRASLE

Rhonda Byrne: Magija

(autorica govori o tome kako razviti zahvalnost na onome što imamo u sebi i oko sebe i tako privučemo i one stvari koje nemamo; Magija će nam pomoći da razvijemo bolje odnose, budemo zdraviji i preobrazimo sva područja našeg života)

Krešimir Mišak: Putovati kroz vrijeme? Zašto ne!

(Što je to vrijeme? Je li moguće manipulirati protokom vremena? Je li moguće putovati kroz vrijeme? U konačnici, je li taj pothvat netko ostvario? Ta pitanja desetljećima postavljaju svi skloni maštanju kojima se ovaj svijet čini preuskim)

Gordana Frgačić: Zašto smo manje plaćene?

(priručnik za žene koje žele više i bolje u poslovnom svijetu u kojem ipak vladaju muškarcima; knjiga bez cenzure razotkriva predrasude i stereotipe s kojima se žene svakodnevno suočavaju u svojim radnim sredinama, ali i izvan radnog mjesta)

Sonja Hodak, Mirela Holy: Komunikacijske strategije magije

(ono što se nastojalo naglasiti ovom knjigom jest: nema ničeg važnijeg u poslu od komuniciranja i nema ničeg manje pametnog u poslu od ignoriranja te činjenice)

Radovan Marčić: Uživajte sa mnom!

(knjiga priča hrvatskog gastrobarbada nije uobičajena kuharica iz koje možemo prepisati recept za neku prigodu i vratiti je na policu; to je knjiga priča o jadranskoj tradiciji, uz recepte koji otkrivaju nevjerojatnu raznolikost u detaljima)

Ana Malalan: Superkrojenje

(priručnik uz pomoć kojeg je moguće naučiti izrađivati krojeve kako biste izradili odjeću po vlastitom ukusu i mjeni)

Bruno Šimleša: U rukavicama mi je ionako prevruće

(objedinjene novinarske kolumne i dosad neobjavljeni tekstovi, a u kojima hrabro i bez zadržke progovara o kontroverznim društvenim pitanjima - jesu li Bog i Crkva na istoj strani, koja je prava priroda homoseksualnosti, zašto ima toliko žutila u medijima, koja je naša odgovornost u stvaranju zdravijeg društva)

Ljubica Uvodić-Vranić: Avantura osobne promjene 2

(autorica obrađuje temu ljubavnih odnosa, kao najvažnijih odnosa u životu; od ljubavi na prvi pogled preko zrele ljubavi, do rodbinskih odnosa, tema ljubav prirodno se nastavlja nizom poglavlja o svakodnevnim odnosima s drugim ljudima)

■ BELETRISTIKA ZA DJECU I MLADE

Nives Madunić Barišić: Tajna čokoladnih bombona

(djevojčica Tara pokušava otkriti kamo je nestao njezin djed; u tom nastojanju dobije neočekivanu i pomalo čudesnu pomoć - psa detektiva koji govori)

Anne Plichota, Cendrine Wolf: Oksa Pollock: Srce dvaju svjetova

(potresi, vulkanske erupcije, poplave... Zemlja se raspada!)

Carlos Ruiz Zafón: Princ Magle

(neodoljiva tajnovita priča prepuna romantike i avanture; roman za sve generacije)

Sanja Pilić: Maša i Božić

(Božić je najljepši praznik u godini; no Maša zna da oni koji ga moraju provesti sami ne misle tako; zato će sa svojim prijateljima organizirati proslavu)

■ STRUČNA LITERATURA ZA DJECU

Early English - pjesmice za djecu + CD

(uz dvadeset neodoljivih pjesmica i najmlađi će lako i zabavno učiti engleski jezik)

Ideje za slaganje lego kocaka

(priručnik za slaganje koji će slikama i savjetima inspirirati ljubitelje kocaka lego i potaknuti ih na izradu izvanrednih djela)

Eberly, Caroline: Bonton za djecu i mlade

(upoznajte svoje dijete s 365 pravila i običaja lijepog i uljudnog ponašanja)

Albert D. Schafer: Triologija

(najnovija knjiga u seriji ologija, otkriva mnoge tajne najpoznatijih mađioničara i iluzionista - od starog Egipta do dvadesetog stoljeća)

Dani Općine Kostrena

Hodočašće sv. Nikoli

U prigodi blagdana svetog Nikole 2. prosinca, 14. put zaredom, hodočastilo konvojem brodova morem iz Rijeke u Kraljevicu. Konvoj je, predvođen brodom "Vid" Lučke kapetanije Rijeka, krenuo u jutarnjim satima, a nakon primanja i mise u Kraljevici na povratku je svratio u Kostrenu. U lučki Podurinj hodočasnike su pozdravili ispred Bratovštine svetog Nikole Tomislav Tijan te načelnik Općine Kostrena Miroslav Uljan.

Mise

Kostrenska zaštitnica sveta Barbara slavljena je dvjema svečanim misama u istoimenoj crkvi 4. prosinca.

Misa za pomorce i njihove obitelji održana je u crkvi sv. Lucije, na blagdan zaštitnika pomoraca, sv. Nikole, 6. prosinca. Napokon, sveta Lucija je slavljena misama 13. prosinca.

Predavanje "Pomorska otkrića ili povijesne krivotvorine"

Udruga pomorskih kapetana organizirala je 3. prosinca u Narodnoj čitaonici u Sv. Luciji predavanje pod nazivom "Pomorska otkrića ili povijesne krivotvorine" autora i predavača prof. Josipa Luzera. Prebirući po povijesti na temu otkrića svijeta, uz naglasak na pomorska otkrića i kartografiju, Luzer je iznio povijesne činjenice iz dostupnih i verificiranih povijesnih edicija redovitih programa kroz školovanje, uspoređujući ih s isto tako dostupnim povijesnim činjenicama koje su iz nekog razloga zanemarene kao egzaktna, iako im je dokazivo postojanje kroz povijesni izvor.

Podvodni ribolov

Sveukupno 25 kilograma ribe i luben od 1,85 kilograma najdojmljiviji su rezultati 14. izdanja natjecanja u podvodnom ribolovu koje organizira KPD Ina Kostrena povodom dana Općine Kostrena. Ovom rezultatu, prema ocjeni stručnog suda i precizne vage, najviše su pridonijeli Tomislav Ažić i Nevio Jakovčić iz Šmirke, koji su zauzeli prvo mjesto u konkurenciji deset ekopa koje su prvog vikenda u prosincu od ranog jutra lovili ribu u kostrenskom akvatoriju. Drugi su bili Saša Pelčić i Dario Babić iz KPD Ina Kostrena, a treći Ante Perica i Dario Ladović iz riječkog Kvamera.

Polaganje vijenca u more

Na blagdan svetog Nikole 6. prosinca s broda "Vid" Lučke kapetanije Rijeka u more pred Kostrenom na mjestu potonuća broda "Igrane" položen je vijenac u spomen i čast svim poginulim pomorcima. Ovaj tradicionalni čin na blagdan sveca što čuva pomorce i ljude od mora predvodili su lučki kapetan Darko Glažar, načelnik Općine Kostrena Miroslav Uljan i kostrenski župnik Ivan Stošić.

Vijenci u Podurinju i na grobljima

Predstavnici Bratovštine svetog Nikole, Udruge pomorskih kapetana Kostrene i Općine Kostrena položili su 6. prosinca vijence na spomenik u lučki Podurinj, na groblju u Svetoj Barbari, na grob župniku Antonu Burmaševiću te na centralni križ na groblju u Svetoj Luciji.

Kalendari Općine Kostrena

Mještani Kostrene ove godine, nažalost, neće dobiti tradicionalni dar svoje općine. Naime, zbog nedostatnih sredstava u proračunu, Općina Kostrena nije u mogućnosti tiskati kalendare za 2013. godinu za mještane.

Dani Općine Kostrena

Podjela poklon paketa

Općina Kostrena i ove je godine osigurala poklon pakete za sv. Nikolu za svu djecu od prve godine života do 4. razreda osnovne škole. Podjela poklon paketa organizirana je u Osnovnoj školi Kostrena za svu djecu osnovnoškolskog uzrasta i djecu koja nisu upisana u dječji vrtić Zlatna ribica. Oni su nakon podjele paketa imali priliku

pogledati predstavu "Basne" u izvedbi kazališta Smješko iz Zagreba. Za djecu polaznike dječjeg vrtića Zlatna ribica podjelu općinskih poklona organizirao je sam vrtić uz pojavljivanje svetog Nikole. Za ovu namjenu Općina je izdvojila 52.000 kuna, a prosječna vrijednost paketa iznosi 100 kuna.

Kostrenska lignjada

ŠRD Ina Kostrena održala je 1. prosinca četvrtu Kostrensku lignjadu. Odazvalo se šest ekipa, koje su po jakoj buji ulovile ukupno 44 komada lignja, ukupne težine nešto više od 5,5 kilograma. Prvo mjesto osvojili su domaći natjecatelji Branko Cvitković i Boro Alavanja s 3,384 kg, drugi su bili Gostimir Grgurev i Ivica Klarić s 1,280 kg, a treći Flavio Vižentini i Denis Čupev s 0,534 kg lignja. Najveći primjerak lignje, težine 1,650 kg, ulovio je Branko Cvitković.

"Kostrenski jedrenjaci"

Bratovština svetog Nikole je 4. prosinca u Narodnoj čitaonici u Sv. Barbari upriličila izložbu "Kostrenski jedrenjaci". Izložbu su ispred Udruge Bratovštine predstavili predsjednik Tomislav Tijan i kap. Branimir Šoić. Tako je stalnom postavu u prostoru Čitaonice izloženo osam maketa kostrenskih jedrenjaka koji potječu iz fundusa kostrenskih - barbaranskih obitelji iz druge polovice 19. stoljeća. Makete su izrađene na temelju vjerodostojnih planova, nacrti ili slika brodova iz toga vremena. Program otvaranja začiniła je pjesmom Katja Budimčić, uz klavirsku pratnju Vladimira Babina.

Revija košarkaške mladosti

Košarkaški klub Kostrena po 11. put je organizirao svoj tradicionalni turnir posvećen najmlađim uzrastima budući da je kao glavnu strategiju izabrao razvoj omladinskog pogona i rad s djecom kroz školu košarke. U suradnji s KK Bakar kostrenski klub igra mini basket ligu Nautica cup, u kojoj sudjeluju djevojčice rođene 2000. godine i mlađe te dječaci rođeni 2001. godine i mlađi. Završnica mini basket lige odigrana je u sklopu kostrenskog turnira 2. prosinca, pod sloganima "nađi vremena za košarku" i "vratimo osmijeh djeci". Turnir, na kojemu su sudjelovali dječaci Kostrene, Krka, Škrijeva i Kraljevice te djevojčice iz Riječanke, Krka, Viškova i Bakra, zamišljen je bez rezultatskog imperativa te je svako od 136 djece dobilo svoju medalju. Također su dodijeljene nagrade za redovito treniranje i zalaganje, među ostalima ju je dobio član Kostrene Patrik Aleksić, za najosmijeh turnira, što je dobio Loris Čeh iz kostrenske škole košarke, zatim za najborbenije igrače na turniru, dok je nagradu za najpotez turnira dobio Filippo Carletto iz škole košarke Kostrena. Sve medalje i nagrade sudionicima uručila je predsjednica KK Kostrena Mirela Marunić.

